LIETUVA

Nr. 29 | CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 22 Liepos (July) 1898 m. | Metas VI

ENTEREDAT THE CHICAGO, ILL POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikrasztis

"LIETUVA"

Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Kasztuoja ant metų:
AMERIKOJE..... $2.00
Į UŽMARE..... $3.00

"Lietuvos" spaustuvė spausdina wisokes Knigas, Konstitucijas ir wisokius kitus drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.
Darba atlieka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsiraszant "Lietuvą" ir prisiuncziant pinigus už ją, kaip ir su wisais kitais reikalais, wisada reik uždeti szitoki adresą:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

—o—

Karė Amerikos su Iszpanija.

Swarbiausias darbas, kokį ant Kubos pasisekė amerikonams nuweikti, yra užėmimas miesto Santiago ir wiso jo apskriczio ir tai užėmimas be jokių naujų aukų. Apginėjas miesto, jenerolas Linares, paskutiniuose musziuose tapo paszautas, jo wietą užėmė jenerolas Toral. Tasai, po ilgų derybų, ant galo sutiko atiduoti ne tikt miestą, bet ir pats pasiduoti su wisa žemės kariauna, nors kareiwių turi jis ne mažiaus už amerikonus. Mat iszpanijonai ne apsižiurėję, negynė prideranczіai aplinkinių kalnų ir terpkalnių. Amerikonai iszto ir pasinaudojo, jie užėmė terpkalnes, ant kalnų pastatė kanuoles teip, kad iszpaniszka kariauna mieste atsirado teip uždaryta isz wisų pusių, kaip seniaus Cerveros laiwynė. Jenerolas Toral, pamatęs, kad czia prasimuszti ne galima, ant amerikonų reikalawimo nusprendė pasiduoti. Isz pradžių jis reikalawo, kad kariauna galėtų suginklais grįžti į Iszpaniją; derybos traukėsi gana ilgai, amerikoniszkas jenerolas Shafter pats, siųsdamas žinias į Washingtoną, buwo praszęs sutikti ant Toralio reikalawimo, kadangi werżiant miestą per szturmą, daug kareiwių atseitų žudyti, gal daugiaus negu iki szioliszkuose musziuose, bet Amerikos karės ministeris ne sutiko palikti ginklų. Toralui daleido pasinaudoti isz telegrafo ir siųsti užklausymą į Madridą, ir į Havaną. Lygiai Iszpanijos randas, kaip ir jenerolas Blanco daleido ant galo jenerolui Toral pasiduoti nors ir be ginklų. Isz-Iszpaniszki kareiwiai iszbadėję del stokos maisto; Amerikos randas sutiko juos nusiųsti į Iszpaniją. Dabar iszpaniszka kariauna traukia į paskirtą wietą, kur sudeda ginklus, 25 d. Liepos ji bus iszsiųsta į Iszpaniją. Tokiu budu dabar amerikonams pateko didelis apskritys, isz kurio pasitraukia iszpaniszka kariauna. Isz wiso pasiduoda 22789 iszpaniszkų kareiwių. Laikas isz tikro jau buwo stoti ant twirtesnių kojų amerikonams, kadangi dabar ant Kubos užstojo nesweikiausi orai, prasidėjo lytus, terp amerikonų apsireiszkė geltonasis drugys. Czia dabar jie turės liuosą wietą, kur galės iszsodyti kariauną ant tolesnės karės, nieks jau to ne stabdys. Kaip pranesza laikraszcziai, Amerikos randas tuom tarpu nusprendė ne siųsti kariaunos į Kubos widurius, ne bandyti werżti Havaną, kur yra į 80000 gerai apginkluotų kareiwių, bet užimti salą Porto Rico, daug silpniaus ant karės parengtą. Ant wisos tos salos yra wos 20,000 iszpaniszkų kareiwių, todėl ją nesunku bus amerikonams užimti.

Watsono laiwynė, paskirta ant bombardawimo Iszpanijos miestų dar neiszplaukė, bet rengiasi plaukti dar szią sanwaitę. Iszpanijonys tiki, kad amerikonai pirmiausiai užpuls ant silpniausiai ant karės parengto miesto Barcelonos. Bankieriai ir turtingesni gywentojai jau dabar apleidžia miestą ir kraustosi į widurius, toliaus nuo jurių, kur amerikonai ne galės prisigriebti. Camaros laiwynė, kuri buwo iszplaukusi newa prie Filipinų salų, jau wėl sugrįžo į Kadiksą. Angliszki laikraszcziai, nežinia tikt ar teisingai, pranesza, buk Prancuzija iszsiuntė nuo Terpžeminės laiwynės 6 kariszkus laiwus prie sziaurinių Morokko pakranczių, tiek jau siunczia nuo Atlantiko prie Kanariszkų salų ant dabojimo sawo reikalų, Prancuzijos paweikslą seka ir Italija; abidwi Prancuziszkos laiwynės teipjau drutos, kaip ir parengta ant iszplaukimo Watsono laiwynė. Ant dabojimo, kad prancuziszki pawaldiniai katros isz kariaujanczių pusių ne butų nuskriausti, tiek laiwų nereikia. Nežinia wienok ar angliszkų laikraszczių paleistos žinios yra teisingos, jie nuo pats pradžių wisaip stengėsi pasėti nesutikimus terp Amerikos ir Europos kietžemio wieszpatyszczių.

Ant Filipinų buwo užgimę nesutikimai terp wirszinįko amerikoniszkos laiwynės Deweyo ir wokiszkos laiwynės admiralo. Apie tą net praneszė į Washingtoną Dewey. Wokiszki laikraszcziai apskundimui Deweyo netiki ir sako, kad ką wirszinįkas wokiszkos laiwynės darė, turėjo tiesą tą daryti.

Laikraszcziai wis tankiaus paduoda žinias apie pradėtas tarybas ant sutaikymo kariaujanczių pusių. Žinios tos wienok priesztarauja wiena kitai kaslink sanlygų, ant kurių kariaujanczios wieszpatystės sutinka susitaikyti. Wieni laikraszcziai sako, kad Amerika reikalauja paliuosawimo Kubos, atidawimo salos Porto Rico, anglių stacijų ant Filipinų ir Kanariszkų salų. Iszpaniszkas užrubežinių dalykų ministeris, kalbėdamas apie tuos laikraszczių paleistus paskalus apreiszkė, kad jis nieko apie tokias tarybas nežino, kaslink gi laikraszczių paduotų sanlygų, tiek galys pasakyti, kad jų Iszpanija priimti negali.

Rando partijos prieszai Iszpanijoj, teip wadinami Karlistai, stengiasi pakelti rewoliucijų sziaurinėse Iszpanijos prowincijose. Mat jie nori pasinaudoti isz dabartinės karės ir waldžią į sawo rankas paimti. Į tuos krasztus likosi nusiųsta twirta kariaunos dalis.

Wokietija.

Laikraszcziai jau pabaigė apraszymus pasibaigusių rinkimų. Daugumas labai gailestauja, kad Klaipėdoj ciecoriaus numylėtinis, grafas Waldersee, szį metą ne perėjo, jį pergalėjo, kaip jie sako, nepažįstamas lietuwys. Pasirodo mat, kad juo toliaus, juo mažiaus atranda už-itikėjimo ciecoriaus ir rando numylėtiniai. Ciecoriaus norai mat toli nesutinka su norais gywentojų. Per szituos rinkimus daugiaus tapo iszrinktų rando prie-zinįkų negu jo szalinįkų. Dabartiniai ministeriai, baugyda miesi, kad per kitus rinkimus, koki bus po penkių metų, dar daugiaus ne pereitų rando prieszų, pasirengę paduoti parlamentui ant nusprendimo užmanymą panaikinti wisuotiną balsawimo budą, pagal kurį kiekwienas Wokietijos pawaldinys, priaugęs atsakanczių metų, turi tiesą balsuoti; randas nori palikti balsawimo tiesą tikt turtingesniems. Tokiu budu mat taptų apsunkintas iszrinkimas socijalistų pasiuntinių. Kadangi antai Prusų Lietuwoj lietuwiai, arba Poznaniaus prowincijoj lenkai neturtingesni už wokieczius, todėl, jeigu rando užmanymas pereitų, ir lietuwiams ir lenkams taptų apsunkintas iszrinkimas jų pasiuntinių. Tas atsilieptų ne tikt ant socijalistų, bet ir ant prispaustų Wokietijoj gaiwalų. Ar iszsipildys rando wiltys, sunku įspėti: wiskas czia rymo ant balsų pasiuntinių katalikiszkos arba centrum partijos, kurių yra 104 pasiuntiniai; jie susidėję su szalinįkais rando partijų perswers balsus prieszingų. Ar centrum prisidės prie panaikinimo wisuotino balsawimo tiesų, sunku įspėti. Dabar jie tame ne žada padėti randui, bet jų laikraszcziai jau iszskaito katalikų reikalawimus, terp kurių, ant pirmos wietos stowi sugrąžinimas į Prusus jezuitų. Randas wienok dykai nesutiks jų sugrąžinti, jeigu gi centrum, per sawo laikraszczius iszreiszkia wiltį, tai turbut, už iszpildymą sawo reikalawimų, pasirengė centrum pasiuntiniai balsuoti po rando pusei ant panaikinimo wisuotino balsawimo. Mums rodosi, kad tasai panaikinimas wieu randui iszeitų ant uaudos; kituose rinkimuose jau ir katalikiszkai partijai nepasisektų iszrinkti tiek pasiuntinių kaip dabar.

Chinų Wieszpatystė.

Maisztai Chinų wieszpatystėj auga wis labyn, jų pajiegos jau dabar pasirodė twirtesnės už rando pajiegas. Randas buwo iszsiuntęs kariauną ant jų suwaldymo, bet ji pirmame susitikime tapo maisztinįkų wisai sumuszta, ant muszio lauko krito į pusantro tukstanczio rando kareiwių. Kaip dabar pranesza isz Peterburgo, maisztai užgimė jau ir prowincijoj Kansu, sziaurwakarinėj Chinų dalyj. Czia mat juos sukėlė nauji ant gywentojų uždėti mokesczіai.

Prowincijoj Shanghai teiposgi užgimė maisztai, jie czia pakilo priesz prancuzus. Mat prancuzai užėmė senas kapines ir ant jų pradėjo žemę kasti. Pereitos subatos dieną iszlipo nuo prancuziszko kariszko laiwo "Eclaireur" 80 jurinįkų ir nugriowė akmeninį kapinių aptwėrimą, kadangi kapinės buwo reikalingos ant iszplatinimo kelio. Kapines Chiniecziai laiko už didžiausią szwentenybę. Susirinko jų didelis pulkas, griebė akmenis ir pradėjo mėtyti į prancuzus, bet jurinįkai ir prancuziszki policistai minias iszwaikė, prie ko wienas maisztinįkų wadowas tapo nudurtas.

Italija.

Terp Italijos ir republikos pietinės Amerikos Kolumbijos užgimė nesutikimai. Mat czia tapo isznaikinti italiszkų pawaldinių turtai. Italija užstojo už sawuosius. Po ilgų tarybų abidwi nesutinkanczios pusės iszrisziną nesutikimų pawedė santaikos sudui, į sudžias tapo paskirtas buwęs Suwienytų Wieszpatyszczių prezidentas, Cleveland. Tasai nusprendė ant užmokėjimo nuskriaustiems italiszkiems pawaldiniams gana didelį atlyginimą. Laikas bėgo, bet nuspręsta ant užmokėjimo atlyginimo wieszpatystė, apie užmokėjimą pinigų nesirupino. Italija laukė kantriai du metu, bet negalėdama jų iszgauti, dadar iszsiuntė du dideliu apkaustytu kariszku laiwu ant priwertimo Kolumbijos iszpildyti aną Clevelando nusprendimą. Laiwams tiems įsakyta, jeigu pinigai ne butų tuojaus iszmokėti, užimti muitinyczias to kraszto ir jas teip ilgai laikyti, kol reikalingi pinigai ne susirinks. Kadangi Amerika įtraukta į karę su Iszpanija, todėl nieks ne užstos už Kolumbiją.

Wokietija, kaip pranesza tuli laikraszcziai, kalbina wisas Europos kietžemio wieszpatystes susitarti ir atlyginant už pirma uždėtus didelius muitus ant wisų Europos taworų, uždėti didelius muilas ant į Europą atgabenamų Amerikos taworų. Austrija prie to užmanymo pristoja, Maskolija gi reikalauja už pristojimą numažinimo muitų nuo jos laukų produktų, taigi nuo grudų, ir nuėmimo uždraudimo ant maskoliszkų žąsų. Prancuzija jau pirmiaus susitaikė su Amerika, todėl ji, kol nepasibaigs metai, tuom tarpu prie sutarties ne gali pristoti. Atgabenimas sodų waisių į Austriją ir į Szweicariją isz Amerikos tapo jau uždraustas. Neužilgio ketina griebtiesi kitų Amerikos taworų. Wokietijos laikraszcziai paduoda, buk atsiųstose isz Amerikos deszrose rado trichinus. Galima todėl laukti, kad ir kiauliena taps uždrausta.

Isz Lietuwos.

Kokia Kalba wartojama bažnyczіose Wilniaus Wyskupystėj?

Szwentinikų dźiakonystėjė yra 15 parakwijų. Tiktai lietuwiszka kalba wartojama yra sekancziose bažnyczіose: Daugeliszkiuose (10850 gywentojų), Twereczіuje (8430 gywentojų), Paluszyje (2370 gywentojų), Labauowe (4550 gyw.) ir jos filijoje (2890 gywentojų.)

Abidwi kalbos wartojamos: Szwentininkuose (16090 gyw.) Guodiszkiuose, 9280 gyw. Melagenuose 5600 gyw., Strunaicziuose 3830 gyw., Lengwenuose 4200, g., Kaltinėnuose 4000 gyw., (czia reiktų tewartoti lietuwiszką), ir Kakutiszkyje, 4620 gywentojų.

Wiena tikt lenkiszka kalba wartojama:

Komajuose 6990 gyw., Lentupėse 7000, g., Korbožiszkiuose 3600 g., Pawoweryje 2012 gyw.

Giedraiczių dźiakonystės bažnyczіose: Tiktai lietuwiszka kalba niekur newartojama. Abidwi kalbos (lenk. ir lietuwiszka) yra wartojamos: Giedraicziuose 8540 g., Szirwintuose 6811 gyw., Szeszuoliuose 2800 g., fi. Kiauklė 2210 g., Gelwanuose 5011 g., Malėtose 6130 g., Inturkiuose 3960 gw., Joniszkėje 4036, Karwuose 3330 gyw.; Boguslawiszkiuose 3880 gyw. Visose bažnyczіose reiktų wartoti tiktai lietuwiszką, o wartojama ir lenkiszka. Dubininkuose gi 5834 gyw., ir Wydzeniszkyje 5370 g., kalbama tiktai gudiszkai, o reiktų ir lietuwiszkai, bet ir Korwuose, rodosi tiktai lenkiszka tėra wartojama.

Traku dźiakonystėj: Tiktai lietuwiszka kalba tėra wartojama: Dorsuniszkiuose 5520 gyw., kitose gi wisose parakwijose: Trakuose 10450 gyw., Senuosiuos Trakuos 7390 gyw., Sumeliszkiuose 7400 gyw., Gegužynėj 4600 gyw., Keilowiszkiuose 5050 gyw., Užogostyje 5600 g., Žasliuose 10600 gyw., Žyžmariuose 11400 gyw., Kalwiuose 3400 g., Budninkuose 2500 g., Evijoj 3580 g., filija Rykantuose 1730 g., fil ja Kazokiszkėj 3180 g.,—negut tiktai Trakuose, Žasliuose ir Žyžmariuose teiszpultų kentėti lenkiszką kalbą greit su lietuwiszka. o kitose užtenka wartoti wieną lietuwiszką; lenkiszka wisai be reikalo. Kalwiuose nuo buwimo kun. Ignaco Szaporos lietuwiai gawo wirszų: dwi nedėli diewmaldysta asti lietuwiszkai, o lenkiszkai tikt treczią nedėlią.

Merecziaus Dźiakonystėj. Abidwi kalbos yra, o reiktu tiktai lietuwiszkai. Alkeninkuose 10690 g., Daugiuose 5890 g.. Puniuose 3000 g. Alitoje 3420 g. Powiszunuose 4500 g. Ganusiszkiuose 6900 g., Dausmėnuose 4300 g., Nemonaicziuose 2810 g., Nemaniunuose 3260 g., Birštėnuose 1400 g., filija Butrimancziuose 2410 g., Warėnoj 6044 g., Botnicoj 5400 g., ir Martinkaicziuose 4000 g.

Tiktai lenkiszkai, o reiktų ir lietuwiszkai but: Merecziuje 8450 g., Nedzinguose 4900 g.

Tėwynės Sargas.

Zydai ir bicyklis.

Lietuwojo žydai ne kartą kreipėsi prie sawo rabinų užklausdami juos, ar wale subatoj žydams ant bicyklio važinėti? Wieni rabinai atsakė, kad tame nieko peiktino nėra, kadangi talmude nėra paminėta, kad kada nors žydams but uždrausta bicykliais važinėti; kiti wėl rabinai atsakė, kad ne wale. Kadangi Lietuwos rabinų atsakymai, priesztaraujanti wiens kitam, negalėjo užganėdinti žydų turinczių bicyklius, jie wis nežinojo, ar wale per szabą važinėti ant tokių "masznes", todėl jie panaszų užklausymą iszsiuntė Berlyno rabinui, kuris ėsąs mokytesnis už lietuwiszkus. Isz Berlyno žydeliai gawo szitokį atsakymą: subatoj už draustą dirbti, uždrausta wersti ir arklį prie darbo, bet wale važinėti ant prietaisų, kurios paczios bėga, taigi ant antomobilių. Bicykliai wienok pats ne bėga, bet reikia su kojoms myti. Taigi Lietuwos žydelių ir tas atsakymas neužganėdina, jie wis nežino, ar gal subatoms wartoti bicyklį; dabar nori klausti Jerozolimos rabinų, kad tie jų abejojimą galutinai isznaikytu.

Pawogė 30000 rubl.

Geležinkelio trukyje, bėganciame isz Liepojaus į Koszedarius (Jedkunus) apwogė žydą podriadcziką, Cadiką Rumsziskį, isz Kauno. Nesugauti wagilai iszstraukė jam isz kiszeniaus 30000 rubl., ką jis užtėmyjo tikt ant stacijos Koszedaruose; apie apwogimą praneszė žandarams, bet jie ir nieko nesusekė. Rumsziski įsėdo į tuszczią wagoną ant stacijos Keidainuose, nuwargęs tuojaus užmigo. Pabudęs Koszedaruose, griebė už kiszeniaus, bet jame pinigų jau ne buwo. Wagiliai turėjo gana laiko, kadangi žydas ant kelio nė sykį ne pabudo.

Paszelpa ant iszdawimo lietuwiszko žodyno.

Ant szių metų Berlyno mokslų akademija isz sawo pinigų paskiria daug paszelpų atskiriems mokslinczіams ir mokslіszkoms draugystėms. Terp tokių paszelpų yra wiena ant iszleidimo lietuwiszkai-wokiszko žodyno. Wokiszki laikraszcziai pranesza, kad Berlyno akademija nuo sawęs paskyrė profesoriui Schmidtui 3000 markių ant atsakanczio apdirbimo ir iszleidimo lietuwiszkai wokiszko žodyno pastoriaus Jurkszaiczio.

Kunigaikszczio Hohenlohes dwarai.

Neseniai mes praneszėme, kad patekę Wokietijos kancleriui, kunigaikszcziui Hohenlohei, dwarai, seniaus prigulėję Radziwilui, jau wisi tapo parduoti. Paskutinius dwarus, Werkus, Lubczą ir Nalibokus, su prigulinczioms jiems didelėms girioms buwo suderėjęs Odesos bankierius Trabutti. Tuom tarpu maskoliszkas randas jam nedaleidžia tų dwarų pirkti, kadangi jis ne maskolius, tikt žydas gimęs Italijoj.

Nusekė jurės prie Latwijos krantų.

Seniai jau užtėmyjo, kad wandens Rygos užtakoj nuseka, per tai prie įėjimų į portus atsitinka tankios nelaimės. Maskoliszka kelių ministerija iszsiuntė inžinierių komisiją ant isztirimo ir apdirbimo plianų darbų, koki reikalingi ant pagerinimo įėjimų į Latwijos portus. Antai mažas wienaitinis Maskoliszkos Lietuwos portas, Palanga, teiposgi pieskų užneszamas, jį teiposgi reiktų pagilinti.

Twanai Prusų Lietuwoj.

Laikraszcziai pranesza apie didelius twanus Prusų Lietuwoj, Gumbinės apskrityj, kurie neiszpasakytai daug pridirbo blėdies. Upės Angerrop, Goldape, Ramintė ir Pisa užtwino ir nžliejo didelius žemumų plotus, užneszė pieska piewas ir laukus jawais užsėtus. Wanduo užliejo kaimą Theerbude, netoli Ramintų, isznaikino ir ciecoriszką tiltą po Ramintais.

Maskoliszkoj kalboj iszėjo dabar wyskupo Antano Baranausko, dabartinio Seinų wyskupo, darbas: "Zamietki o litowskom jazikie i slowarie". Iszdawė tą broszurėlę maskoliszka mokslo akademija.

* Rugių Prekės Wilniuje wėl pakilo, nors ne ant tiek, kaip pirma buwo. Dabar už pudą jų moka ant 5 kap. daugiaus negu pereitą sanwaitę, taigi 90 kap.

Naujausi iszradimai.

‖ Prancuzijoj neseniai darė bandawones su naujoms kulkoms; bandawonės pasisekė kuo geriausiai ir dabar dirba patronus su naujoms kulkoms. Jos yra isz žalwario, laibesnės, bet ilgesnės už plienines ir už jas lengwesnės. Per tai szuwiai sieks toliaus, nors ir su dabartinėms galima szaudyti isz prancuziszkų Lebelio karabinų per tris angliszkas mylias. Wartojant naujas kulkas, szuwiai sieks dar toliaus. Kadangi kulkos isz žalwario yro lengwesnės, tai kareiwiai daugiaus patronų galės prie sawęs turėti.

‖ Prancuzas Lorier teip pagerino fonografą, kad ant girdėjimo jo perimtos giesmės arba kalbos ne reikia prisiartinti prie fonografo, nė kiszti dudelių prie ausų. Girdėt isz fonografo giesmę, arba kalbą wisai aiszkiai net per 30 ir daugiaus žingsnių, wisai teip, kaipi kad kalbantis arba giedantis butų cziajau. Loriero fonografas mažas, užima mažesnį ruimą negu czirszkanti dabartiniai Edisono fonografai ir jis už Edisoninį daug pigesnis.

Kuom kurensimė, kaip malkos ir anglys pasibaigs?

Girias žmonės kerta ir kerta, medžius wartoja ne tikt ant kuro, bet ant triobų statymo, ant lentų, ant wisokių padarų, ant popieros laikraszczіams ir tt. Neužilgio jas teip iszkirs wisur, kad žmonės neteks malkų ant kuro. Rods sziądien jau miestuose wisur ant kuro, lygiai priwatiszkuose namuose kaip ir fabrikuose wartoja anglis, durpas; bet ir tų medegų neužteks amžinai. Reikalawimas anglių wis didinasi, todėl ateis laikas, kada jos žemėj turės pasibaigti; jau sziądien apskaito, kad nors reikalawimas anglių nesididintų, bet pasiliktų toks kaip dabar, tai į 200 metų jų neliks po žeme; durpų yra ne daug, todėl jos ne kiek atitolys walandą, kada žmonės kuro neteks. Argi isztikro wienok ateis po mus užstojusioms gentkartėms teip greitai suszalti be kuro žiemos laike?

Iszsibaigus anglių eilėms po žeme, yra kitos medegos, terp kurių sudėtinių yra anglys. Anglių ėsanczių kalkiniuose ir delomito kalnuose, iszsibagus dabartinėms girioms, iszkasamoms isz žemės anglims, užteks ant tukstanczių metų, reikia wien, kad mokslinczіai iszrastų pigų budą jų isztraukimo. Kalkiniai akmens susideda isz kalkių ir anglerugszties, delomitai gi apart to turi dar magneziją. Pagal iszskaitymą iszpuola, kad kalkinis akmuo 3, 5 kubiszko metro iszduoda wieną metrą anglių, taigi kalkių szaftoje 3, 5 metrų augszczio but tiek jau anglių, kiek szaftoje 1 metro (pusantro masto) grynų anglių. Kadangi wienok kalkių eilės ant musų žemės neiszpasakytai storos ir placzios, tai jos gal iszduoti kur kas daugiaus anglių negu jų yra arba buwo nuo pats jų pasirodymo ant musų žemės wisose anglių kastynėse, taigi wisuose anglių sluogsniuose. Likosi iszskaityta, kad jeigu wisus kalkinius kalnus paskirstyti lygiai, tai jie uždengtų wisą musų žemę ant 30 metrų storai, isztrauktos gi isz jų grynos anglys uždengtų wisą žemę ant 9 metrų storai, grynų akmeninų anglių užtenka ant užklojimo wisos žemės pawirsziaus wos ant kelių milimetrų. Anglių kalkinėse olose yra 200 kartų daugiaus negu wisuose angliniuose sluogsniuose musų žemės. Taigi mat žmonėms kuro ne greitai pritruks, nors medžiai giriose ir anglys isz žemės iszkasamos pasibaigs.

Iszsibaigus anglims ir isz kalkių ir tąsyk ne bus dar didelio žemės gywentojams wargo su kuru. Paskui ateis kaleina ant sunaudojimo ant to jurių, ažerų ir upių wandenų. Wanduo, kaip žinote, susideda isz dwiejų gazų: isz hydrogeno ir oxygeno, pirmutinis isz jų dega ir degdamas duoda labai karsztą liepsną, antrasis pats nedega, bet palaiko degimą kitų medegų. Užteks tikt wandenis padąlyti į jų sudėtinius ir wieną isz jų, taigi hydrogeną, sunaudoti ant kuro. Daro tą jau ir sziądien, jeigu reikia labai karsztos liepsnos, tikt dabar wandens paskirstymas į jo sudėtinius dar painus ir brangus. Mokslinczіai wienok ne miega, bet darbuojasi, taigi nieks ne abejoja, kad jie iszras daug parankesnį ir pigesnį tokio paskirstymo budą.

Pati į wyrą:

— Baltrau, tu turi pas daktarą važiuoti, nuo tulo laiko pradėdi man nepatikti.

— Tu man nuo seniai nepatinki, bet ant to daktarai ne turi waisto.

Isz Amerikos.

Kiek atkako ateiwiu pereitą metą.

Amerikos ateiwių užweizda skaito metus nuo 1 d. Liepos iki tokiam jau laikui kitų metų. Dabar ji apgarsino žinias apie skatlių atkakusių į Ameriką ateiwių: jų buwo pereitą metą truputį mažiaus negu užpereitą: pereitą metą isz swetur atkako isz wiso 178748 žmonės, užpereitą gi 180 556. Isz wisų atkakusių isz swetur žmonių buwo tikt 146677 ateiwiai, 32971 buwo jau pirma buwę Amerikoj, todėl jie tikt czia sugrįžo. Kajutų pasažierių buwo 42893, kiti gi atkako III kliasa. Pagal tautystę, atkakę pereitą metą ateiwiai sziteip skirstosi: isz Wokietijos buwo isz wiso 12996; czekų ir morawų 1596, lenkų, rusinų ir žydų isz Galicijos ir Bukowinos 10744. Isz Wengrijos 13522, isz kitų Austrijos krasztų 6127; belgijonų 635, danieczių 1571, prancuzų 1835, grekonų 2307, italijonų 56 641, holandieczių 649, norwegų 3720, portugalieczių 1306, rumunų 774, ateiwių isz Maskolijos, daugiausiai wokiszkų kolionistų ir lietuwių, 18111, ateiwių isz prigulinczios Maskolijai Finlandijos 1737; ateiwių isz Lenkijos, taigi lenkų ir lietuwių isz Suwalkų gub. 3788, iszpanijonų 270, szwedų 10071, szweicarų 1157, turkų 143, anglijonų 4782, airių 17574, szkotų 1129, walijonų 1066, kubieczių 33. Isz wiso atkakusių ateiwių skaitlius, 2595 tapo atgal sugražinti (pereitą metą tokių buwo 1508). O terp tokių 1020 italijonų. Nėmokanczių nė raszyti nė skaityti buwo isz wiso 36051, o tame 28360 italijonų. Taigi mat didžiausias nuoszimtis nemokanczių skaityti ir raszyti yra Italijoj. Wisi atkakę į Ameriką pereitą metą ateiwiai atsigabeno su sawim isz wiso $2742146 pinigų.

Nelaimes aukso jieszkotoju.

Kad Alaskoj ne teip greit galima pralobti, kaip apie tai garsina tuli laikraszcziai, apie tai pranesza isz tos newa palaimintos žemės iszkeliawę ten su didelėms wiltims aukso jeszkotojai. Sztai dabar į Johnsonville, Oh. atėjo laiszkas pas pažįstamus nuo wieno į Alaską iszkelawusio aukso jieszkotojaus, Johno Mullower. Jisai kowo mėnesyj iszkeliawo į tuos ledinius tirus tikėdamas greitai ten tiek aukso prisikasti, kad užtektų ant wiso jo gywenimo. Kowo mėnesyj, Muldower, su daugeliu draugų iszplaukė isz Seatle, Washington, į auksinę Klondikę. Isz szimto iszkeliawusių isz Seatle prisigriebė Klondikes tikt 4. Kiti liko ant kelio: wienus užpustė, kiti numirė isz bado, kiti gi nuo szalczio, dar kiti prigėrė bosikeldami per upes. Ir pasilikę keturi, nukeliawę į Klondikę, iki sziol dar nė grudelio aukso nerado. Tokia tai mat yra ta palaiminta auksinė Alaska.

Lynczawones.

Little Rock, Ark. Du negrai: Jim Redd ir Alex. Johnson, tapo susirinkusių miestelyj Monticello, Ark. minių lynczuoti. Abudu minėti negrai, už užmuszimą turtingo farmerio Skipper'o sudo buwo ant nužudymo nuspręsti, bet augsztesnis sudas nusprendė prową perkratinėti isz naujo. Tas mat baltweidžių minioms nepatiko, jie, nepasitikėdami turbut sudui, nusprendė pirmutinio sudo nusprendimą iszpildyti. Įsiweržė jie į kalinį, kur sėdėjo negrai, wieną ant wietos nžmuszė, kitą gi mirtinai paszowė.

Birmigham, Ala. Negras John Durrett isz Couting, Ala. 2 wal. naktyj tapo pulko baltweidžių isz namų iszszauktas ir kadangi, pajutęs pawoju, bandė pabėgti, baltweidžiai jį nuszowė. Porą dienų atgal czia mat likosi baltweidžių pakartas negras Harris, nužiurėtas už užpuolimą ant wienos baltweidės moteries, Durrett dryso tą baltweidžių darbą tikru wardu pawadinti, užtai mat jį jie nuszowė. Toki atsitikimai gal pasitaikyti tikt ne ciwilizuotuose krasztuose, Amerika gi prie tokių juk nepriguli.

Gaisrai.

Racine, Wis. 13 d. Liepos, po pietų, užsidegė dirbtuwės "Racine Malleable ant Wrought Iron Company", prie ko trys darbinįkai pražuwo liepsnose, 8 pra puolė, dar nežinia, kas su jais atsitiko, 20 gi yra sunkiai sužeistų. Ugnis pirmiausiai pasirodė ant wirszutinių lubų, darbinįkai iszsyk laikė tą už menką daiktą, wieton szaukti ugnagesius, pats bandė ugnį gesinti, bet jiems begesinant, užsidegė prisisunkusios aliejaus ir kerosino lubos, liepsna apėmė trepus ir elewatorių ir tokiu budu užkirto darbinįkams iszėjimą. Reikėjo tame ruime ėsantiems szokinėti per langus aut ulyczios. Kada užgimė gaisras, dirbo czia 125 darbinįkai.

Elizabeth, N. J. Sudegė czia didelės geležinkelių wagonų dirbtuwės, sudegė daug padirbtų lokomotywų ir wagonų. 600 darbinįkų per tai ne teko darbo. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 300 000 dol.

Užpuole ant geležinkelio trukio.

Marquete, Mich. Netoli kaimo Daftee, pulkas kaimieczių susirinko prie "Soo Line" geležinkelio ir laukė atbėganczio trukio, kaip tikt atbėgo, jį sustabdė ir szoko ant trukio tarnų. Lygiai kaimiecziai, kaip ir trukio tarnai iszsitraukė rewolwerius ir prasidėjo szaudynės isz abiejų pusių. Wienas isz trukio tarnų paszautas mirtinai, jis ne gali iszgyti, kiti gi 2, nors teiposgi gana sunkiai paszauti, bet iszgis. Iszsiuntė szerifą su žmonėms gaudyti užpuolikus, bet iki sziol nė wieno ne suėmė. Kaip dabar pasirodo, kaimiecziai užpuolė ant trukio ne ant iszplėszimo, bet turėdami piktumą ant jo tarnų.

Iszplesze geležinkelio truki.

Reino, Nev. Pasažierinis geležinkelio trukis, bėgantis nuo czia į rytus, netoli miestelio Humboldt, tapo plėszikų užpultas. Trukis buwo tikt 1 mylią nuo stacijos Humboldt, nežinia kur ant trukio užszokę plėszikai prisiartino prie maszinisto su isztiestais rewolweriais, priwertė jį trukį sustabdyti. Du plėszikai pasiliko daboti maszinistą, kiti gi trys nuėjo prie expresinio wagono, duris iszwertė su dinamitu, suwaldė expreso tarnus ir isz pakawonių iszėmę pinigus ir brangenybes, nuszoko nuo trukio ir prapuolė. Kiek isz wiso jie pinigų paėmė, dar ne žinia, bet turbut ne mažai.

Szalnos Liepos menesyj.

Rochester, N. Y. Czianykszte meteorologiszkos obserwatorijos (oro tėminyczios) perdėtinis apgarsino, kad naktis isz nedėlios į panedėlį pereitos sanwaitės buwo szalcziausia; nuo parengimo tėminyczios, kaip pasirodė isz jos rasztų, iki dabar dar czia ne buwo teip szaltos Liepos mėnesyj nakties, kaip buwo augszciaus paminėta naktis szių metų. Rochesteryj termometras nupuolė iki 46° F. Goldwatere, Fairponte buwo szalnos, ant piewų ir ant medžių buwo szarma; szalcziai tie pridirbo daug blėdies laukams.

Amerikoniszka prigawyste.

Neseniai wiena Peterburgo kompanija pristatanti Maskolijos dirbtuwėms medwilnę, isz ateiįstų prabų iszsirinko tokių sortų medwilnę, kokių dirbtuwės reikalauja ir suderėjo nuo wieno prekėjo isz Teksas 200 balių tokios medwilnės; prigulinczius pinigus, taigi 20000 rubl. užmokėjo isz wirszaus. Kaip gi wienok kompanija nusidžiugo, kada atėję medwilnės pakai tapo atidaryti: juose, wieton reikalaujamos medwilnės, pasirodė paprasta wata. Kompanija padawė skundą Amerikos konsuliui.

Expliozija.

Buffalo, N. Y. Niagara krakmolo dirbtuwėj atsitiko baisi garinio katilo expliozija, kurios szeszi žmonės likosi sudraskyti ir 26 sunkiai sužeisti. Kada atsitiko expliozija, dirbtuwės widuryj buwo szeszi darbinįkai, isz jų tikt du tapo užmuszti; kiti užmuszti ir sužeisti buwo isz lauko. Lekianti į wisas puses akmens pagadino daug aplinkinių namų.

Papjowe sawo paczią.

Dayton, O. Gywenantis czia 48 metų William Seime, iszgywenęs su sawo paczia sutikime su wirszum 20 metų, ant senatwės, pradėjo ją nužiurėti ir apkaltinti, kad ji turi jaunikį. Moteriszkė isz tų apkaltinimų juokėsi, bet wyrą tie juokai dar labiaus įpykino; pagriebė jis britwą ir su ja perpjowė paczios gerklę ir tą atlikęs ir pats pasipjowė.

Audra ir wetros.

Smarki audra ir wėtra siautė New Yorke ir jo aplinkinėse, ypacz ant jurių wėtra daug blėdies pridirbo. Žino apie susidaužymą keliolikos mažesnių laiwelių, kurie wėtros likosi ant kranto iszmesti ir sudaužyti, dar daugiaus yra pagadytų. Ne sugrįžo ant kranto ir diktai žwejų walczių iszplankusių žwejoti.

Nelaime ant geležinkelio.

Brinley, Ark. Bėgantis nuo czia į sziaurius Cutton But geležinkelio pasažierinis trukis, perwažiawęs per stowinczią ant kelio karwę, iszszoko isz rėlių. Maszistas tapo užmestas ant garinio katilo ir suwisu iszkepė; peczkurys gi baisai apdegė.

Isz darbo lauko.

¶ Thoron, Pa. Darbinįkai Mercier Co. kastynių rengia sztraiką.

¶ Pineville, Ky. 500 kalnakasių czianykszczių kastynių pakėlė sztraiką.

Riverside, Oh. Czianykszte geležies dirbtuwė, iszstowėjusi kelias dienas, pradėjo wėl dirbti.

¶ Rawlins, Wyo. Rado czia turtingus anglių plotus, ant kurių nori parengti naujas kastynes.

¶ Hyde Park, Pa. Pradėjo czia dirbti nauja blėtos dirbtuwė; kaip sako, joje darbo užteks ant ilgai.

¶ Detroit, Mich. Darbai czianykszciose geležies dirbtuwėse eina gerai; rodosi, kad darbo užteks ant ilgai.

¶ Fontanete, Ind. Darbai czia eina pusėtinai, bet kad daug yra žmonių be darbo, tai darbą wisgi sunku gauti.

¶ Newport, Ky. Czianykszczios geležies dirbtuwės, iszstowėjusios per tris sanwaites, pradėjo wėl dirbti.

¶ Joliet, Ill. Czianykszczios Great W. Tin Mill geležies dirbtuwės, po 2 sanwaiczių stowėjimo, pradėjo dirbti.

¶ Taylorville, Ill. Czianykszciose kastynėse darbai eina ne praszcziausiai, ir yra wiltis, kad jie dar labiaus pasigerįs.

¶ Ambridge, Mont. Darbai eina czia prastai, dirba wos po 2—3 dienas ant sanwaitės, darbinįkai wos gal uždirbti ant maisto.

¶ Sparrows Point, Md. Czianykszczios laiwų dirbtuwės Maryland Steel Co. pradėjo dirbti. Dirbtuwės tos stowėjo per tris metus.

¶ Wheeling, W. Va. Czianykszczios Aetna Standard Works dirbtuwės, iszstowėjusios wieną sanwaitę, pradėjo wėl dirbti.

¶ Saginaw, Mich. Girdėt, buk į wakarus nuo szito miesto rado naujus, labai turtingus anglių plotus. Nori czia parengti kastynes.

¶ Baltimore, Md. Czianykszczios geležies dirbtuwės pradėjo dirbti wisose sawo dalyse pilną laiką, Rodosi, kad darbo užteks ant ilgai.

¶ Anderson, Pa. Czianykszte American Steel Work Co. numažino sawo darbinįkų uždarbį. Darbinįkai ant to ne sutinka ir nori sztraiką pakelti.

¶ West Newton, Pa. Czianykszte Hamilton Tin Plate Co. priėmė darbinįkų užgirtą užmokesnio tabelę ir tokiu budu praszalino rengiamą sztraiką.

¶ Hazleton, Pa. Darbai kastynėse szito apskriczio eina prastai. Wargas terp darbinįkų labai didelis, jie net nutarė kreiptiesi į kongresą su praszymu pagelbos.

¶ Connelsvilles apskrityj kokso pecziai pereitą sanwaitę dirbo geriaus. Cambria Iron Co. uždegė 70 naujų peczių ant Morill; Stewart Iron Co. uždegė 35.

¶ Darbai szteto Indianos kastynėse eina ne praszcziausiai, wisos kastynės dirba, wienos geriaus, kitos praszcziaus, apskritai imant, kalnakasių padėjimas ne blogiausias.

¶ Dunbar, Pa. Darbinįkai dirbanti prie kokso peczių Semet Salway Co. paliowė dirbę; jie pareikalawo pakėlimo užmokesnio ant 25c, bet kompanija ant to nesutinka.

¶ Omaha, Nebr. Farmeriai sziaurinės ir pietinės Dakotos skundžiasi, kad jie negal gaut darbinįkų ant surinkimo laukų produktų. Moka jie po 2 dol. ant dienos, duoda ir walgį darbinįkams, bet jų ne gauna.

¶ Elizabeth, M. J. Darbai czia eina gerai, žmonių be darbo ne daug yra. Pastatė czia naują karų szopą, kur dirba naujus kurus Stevenson Car Co. Priima prie darbo daugiausiai staliorių ir maszinistų, bet reikalaus ir leberių.

¶ Birmingham, Ala. Anglekasiai czianykszczio apskriczio nutarė pareikalauti pakėlimo už darbą užmokesnio; Hose Iron Co. pakėlė kalnakasių uždarbį ant 7%, kitos kastynės wienok ant pakėlimo užmokesnio ne sutinka; todėl gal czia užgimti dideli sztraikai.

¶ Pittsburg, Pa. Darbinįkai Blyth Coal Co. kastynių pakėlė sztraiką. Reikalauja jie pakėlimo už darbą užmokesnio nuo 8—10c. už toną iszkastų anglių. Geležies dirbtuwės Byers & Co., ant South Side, tapo ant neaprubežiuoto laiko uždarytos. Kaip sako, stowės jos kokias 7—10 dienų, paskui wėl pradės dirbti.

¶ Springfied, Ill. Springfieldo apskriczio darbinįkai sztraikuoja kastynėse: Auburn, Assumption, Virden, Centralia, Carterville, Desoto, Girard, Greenridge, Hilsboro, Kewanee, Ledfort, Mt Vernon, Nilwood, Pana, Percy, Roseboro, Sandoval, Lamoree, Lorento ir Dumferline. Tegul todėl nieks neina czia darbo jieszkoti.

¶ Wilmington, Del. Nuo 4 d. Liepos darbai czia pradėjo eiti silpnyn, bet su wisu ne sustojo. Rolmilis pirm 4 Liepos, dėl stokos darbinįkų, naktims turėjo stowėti; kaip užstojo wėsesnės dienos, tai ne wisi darbinįkai gawo darbą; dabar pradeda dirbti wėl geriaus. Didžiausios czianykstės skurų iszdirbinyczios dirba tikt po 55 wal. ant sanwaitės.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Kaip Lietuwiai pripranta prie girtuoklystų?

Wisi lietuwiszki laikraszcziai nupeikia lietuwių girtukliawimus, kaip kada musų laikraszcziai, jieszkodami priežaszczių girtuokliawimų, wieni kitus apkaltina: klerikaliszki laikraszcziai už juos kaltina progresistus, tie gi wėl kunigus, kadangi jie rengia bažnycziose fairus ir pawerczia parapijų sales ant tulo laiko į girtuokliawimo wietas, į antras karczemas. Kas czia isztikro kaltas, asz neapsiimu spręsti, tiek nuo sawęs priduriu, kad sziądien Amerikos lietuwiai, turbut, daugiausiai girtuokliauja, daug daugiaus negu senojoj tėwynėj. Net tie lietuwiai, kurie senojoj tėwynėj wisai negėrė, "liuosybės žemėj" girtuokliais pastoja. Kaipgi prie gėrymų ne pripras, kadangi iszlipęs Amerikoj ant kranto, lietuwys patinka sawo brolį ar pažįstamą, kurisai sweczią waiszina tuojaus swaiginanczias gėrymais. Budamas isz pradžių be darbo, žinoma, apsigywena pas lietuwius, kurie per dienas gabena wieną paintę po kitai puikaus aluczio, girtuokliauja wyrai, o dar daugiaus skaisczios moterėlės. Prie gėrymų pripratina sweczią, kol jis dar darbo neturi, tai gawęs darbą, toksai laiko už nuodėmę ne sekti pėdoms senisus Amerikoj gywenanczių, randa draugų girtuoklių, su tokiais wis geriaus susipažįsta ir pawirsta pats į girtuoklį; kokio darbo iszmokina, tokį turi dirbti. Amerikos miestuose apsigywenę lietuwiai paprastai gywena kruwoms, tarytum jie bijosi iszsiskirstyti. Tas atsilepia ant wisų gywenimo. Jeigu, paweikslan, wiena isz drauge gywenanczių moterų bus girtuoklė, tai prie gėrymo priwerczia ir kitas, paskui isz kaleinos ir kitos paintes neszioja, jeigu wiena ir ne norėtu, tai ją kitos apjuodina, apkalba. Kiek tokios girtuokliaujanczios moterėlės alaus iszgeria, nė jautis tiek wandens neiszgers. Pric girtuokliawimų jos pripratina boardingierius, werczia gerti ir mažus warkus ir tuos užmusza girtuoklystė. Jeigu pasitaiko kur westuwės ar krikształynos, kiek bertainių alaus iszgeria per kelias dienas? Apart to, mato tankiai pasigėrusį ir kokį isz teip wadinamų wadowų mokintojų; pamatę tokį sykį girtą, jau nepaklausys, jeigu toksai wadowas-mokintojas ir kaszin kaip gintų nuo girtuokliawimų. Nors sziądien lakraszcziai peikia girtuoklystę, ragina prie blaiwystės, bet girtuokliai laikraszczių ne skaito, wieton jų mato wien piktus paweikslus, kurie nedaleidžia blaiwai užsilaikyti. Ant sumažinimo girtuoklystės reikia pirma wisiems wadowams sueiti į wienybę (tas turbut ne greitai atsitiks. Rd) ir darbuotiesi wisiems isz wien. Reikia wisokius balius, apwaikszcziojimus, westuwes, krikształynas kelti paprastoms, o ne szwentoms dienoms, laiką jų sutrumpinti. Tąsyk ne bus tiek laiko ant girtuokliawimo, atliks ir ne wienas doliaras lietuwių kiszeniuje. Man teko matyti, kaip wienoj wietoj pats žmonės buwo tą wiską supratę ir norėjo įwygdyti, tikt nepasisekė, kadangi tam nutarimui pasiprieszino kunigas, kurisai isz sakyklos apreiszkė, kad neturi laiko dawinėti szliubų, arba krikształyti waikus sziokiomis dienomis. Sziądien žmonės toj wietoj pildo wėl pagarsytus bažnyczioj prisakymus, užtai girtuoklystės, kurios buwo pradėjusios mažintiesi, wėl sugrįžo į tas paczias wėžes, kaip buwo pirmiaus, žmonės wėl pradeda labiaus girtukliauti.

Biznierius.

Chicagos Lietuwiai.

Chicagos lietuwiai, girdėdami atsiszaukimą Koperniko Dr-tės isz Baltimorės ir teipgi mastymus kitų lietuwių ant twėrimo naujo tautiszko Susiwienijimo, ryžosi tą klausymą pekelti. Perkratenėjimu to reikalo užsiėmė draugystės: "Lietuwos Sunų", "Liuosybės" ir "Teisybės Mylėtojų". Apswarszczius tą reikalą gerai, pasirodė, kad sutwertas naujas Susiwienijimas neatnesz pageidaujamos nuados nė jo sanariams, nė wisuomėnei; prieszingai—padalys lietuwius į dwi partijas ir tikt sukels nereikalingas barnis wienų su kitais, kurie stabdys wisokį gerą weikimą. Taigi augszciaus paminėtos draugystės sutiko ant to, kad twėrimą naujo Susiwienyjimo atidėti į szalį, o kas nori, gali remti sziądieninį Susiwienyjimą rupindamiesi rinkti ant wirszinįkų dorus žmonis, perkratinėti jo konstituciją, jei kas yra negero — iszbraukti, o ko truksta — dapildyti; lengwiau yra sziądieninį pataisyti, negu naują geru padaryti.

Į wietą twerti naują Susiwienyjimą, Chicagos lietuwiai atrado už naudigesnį darbą: parengti Chicagoję gerą lietuwiszką salę, kur galėtų laikyti tautiszkus apwaikszcziojimus, praneszimus, teatrus, balius ir tt. Ant įrengimo tokios salės keta užsidėti kooperatywiszka draugystė. Ant pirmo įneszimo szio reikalo pristojo 17 kandidatų, pagal kurių iszsitarimą kiek akcijų kuris paima, pasidaro $620. Programą busianczios draugystės paduosime kitame "Lietuwos" numeryj. Norinti dasižinoti apie mierius draugystės, tegul atsiszaukia, o kada bus laikas, tada gaus užkwietimą ant susirinkimo ir iszklausę mierius tweriancziosdraugystės, matys ar ji yra mums naudinga ar ne.

Isz Glen Carbon, Ill.

Czia wis daugiaus pradeda iszkitų krasztų kraustytiesi lietuwiai. Kad tikt wėl nesusitwertų kokia girtuoklių pesztukų gauja, kaip tai seniaus buwo, kuri akyse swet mtauczių pažemino ne tikt sawę, bet wisus lietuwius. Szitame miestelyj tuli lietuwiszki girtuokliai keldawo pesztynes, rods ne kaipo lietuwiai, bet kapo rusinai arba rusai, wiskas mat puolė ant rusinų sprando. Seniaus, kada geriaus uždirbo, tai nors girtuokliawo, peszėsi ir prowojosi, wisgi dar galėjo iszmistr; dabar, užėjus bedarbės laikui, yra wisai kitaip: musų broliai ne turi skatiko, reikėjo keliauti kitur darbo jieszkoti, o czia daugeliui truko pinigų net ant nusipirkimo tikieto. Mat kaip muso miestelio lietuwiai gywena! Diewe saugok, kad czia ne susirinktų wėl tokia gauja. Laikas jau mums pabusti, apsiszwiesti. Antai kitos tautos nesigailinė pinigų, nė truso ant pakėlimo tamsesnių brolių, mes gi szitoje liuosybės žemėje stengiamės szinkorių ir skwajierų kiszenius pripildyti. Laikas butų nors dalį tų pinigų ant lietuwystės labo paskirti!

Skarmalas.

Isz Elizabeth, N. J.

Lietuwiai gywenanti Elizabethe elgiasi gražiai. Clarko sztornįkai susitaikė ir nutarė nuo 7 walandos wakaro kasdieną uždaryti sawo sztorus, per tai dabar wakarais daug dailiaus iszrodo negu pirma; pagelbinįkai galės teiposgi sziek tiek pasilsėti. Draugystė Lietuwos Sunų gerai laikosi ir auga, kadangi dabar įstojimas kasztuoja tikt wieną doliarą, todėl yra daug pristojanczių. Pigus įstojimas bus bene jau wien szitą mėnesį.

Žmogus.

Isz East St Louis, Ill.

Lietuwiai szitame miestelyj sziuom tarpu gywena gana ramiai. Rods kokiais nors tautiszkais darbais pasigirti ne galime, kadangi toki darbai musų lietuwiams nė ant mislių neužeina. Tuom tarpu nėra terp mus pesztynių, nesutikimų. Acziu Diewui ir užtai. Gal but, kad toliaus kibsimės ir prie tautiszkų darbų.

Jurgelis

Prigėrė.

2 d. Liepos, Brocktone, Mas., mažame prudelyj prigėrė lietuwys, Pranciszkus Lukoszewyczius. Welionis buwo 24 metų amžiaus, paėjo isz Kauno gub., Seredžiaus parapijos, Pikcziunų kaimo. Skęstantį matė trys ant kranto stowinti žmonės, tikt wienas isz jų bandė gelbėti, bandymas wienok nepasisekė.

Suważinėtas.

Washington, Del. 9 d. Liepos czia tapo teip sunkiai geležinkelio trukio suważinėtas koksai lietuwys atkakęs isz Chicago, kad nėra nė jokios wilties ant iszgijimo. Nežinia wienok kas jis yra ir isz kur paeina.

J. M. T.

Isz wisur.

‖ Galicijoj iszdegė miestelis Jagielnica. Sudegė czia su wiskuom 400 namų, teiposgi bažnyczia ir žydų sinagoga.

‖ Anglių kastynėse Gliwicuose, Prusų prowincijoj Szlezijoj, atsitiko dideli nelaimė. Besileidžiant darbinįkams į szaftą, nutruko wirwės leidimosi prietaisos ir darbinįkai nupuolė ant dugno. Prie to 24 žmonės tapo užmuszti.

‖ Altonoj, prie Hamburgo, Wokietijoj, wisa kareiwų rota, pawalgiusi pietus, nuo jų apsirgo, 165 kareiwius reikėjo gabenti į ligonbutį, Kokia priežastis apsirgimo, nežinia. Walgis buwo sutaisytas isz tokių produktų kaip wisada.

‖ Po miestu Jekaterinoslawiu, pietinėj Maskolijoj, ant upės Dnepero užsidegė laiwas kerosino prikrautas. Pradegus wirwėms nuo inkaro, degantį laiwą nuneszė wanduo po tiltu geležinkelio linijos. Liepsna buwo teip didelį, kad uždegė ir tiltą, kurio didesni dalis sudegė.

‖ Į miestą Koelną, wakarinėj Wokietijoj, atkako giedoriai isz Altendorfo ir parengė koncertą. Koncertas pasisekė kuo geriausiai. Grįžtant namon, du giedoriai pasimirė, kiti gi sunkiai apsirgo teip, kad reikėjo tuojaus juos gabenti į ligonbutį. Daktarai nusprendė, kad jie yra užnuodinti, bet kas ir kur juos užnuodino, to ne gal susekti.

‖ Mieste Eisenach, Wakarinėj Wokietijoj, profesorius Deuhardt neseniai parengė gydyczią, kurioj gydo wien mikcziojanczius, arba kitaip turinczius pagadytą kalbą. Szį metą toje gydyczioje buwo isz wiso 137 mikcziojanti, terp kurių 115 buwo isz Wokietijos, 8 isz Austrijos, 2 isz Szweicarijos, 7 isz Maskolijos, 3 anglijonai ir du amerikonai. Isz to wiso gydytų skaitliaus tikt 25 iszėjo neiszgydyti.

‖ 20 d. Sėjos, kaip raszo isz Kijewos, Maskolijoj, ant geležinkelio linijos terp stacijų Czernowudka ir Kazatin užėjo tokia dideli kruwa kirminų, kad jie ant didelio ploto su wisu užklojo geležinkelio liniją. Atbėgęs trukis sutrynė kirminus, nuo ko rėles pasidarė teip slidžios, kad trukis per tą wietą perbėgti negalėjo ir sustojo. Kelią reikėjo nuo kirminų nuwalyti ir tikt potam trukiai galėjo per tą wietą perbėgti.

‖ Wengrijos sostapilėj, Peszte, pasimirė pagarsėjusi sawo laike duktė amerikoniszko milijonieriaus, Wardo, isz Detroit, Mich. isztekėjusi už prancuziszko kunigaikszczio Chimay. Kunigaikształienė, iszgywenusi kelis metus su sawo wyru, sulaukė dwejatos waikų. Nusibodo wienok jai ramiai gywenti, apleido ji wyrą ir waikus ir iszdumė isz Paryžiaus su czigonu muzikantu isz Wengrijos. Dabar ji pasimirė prie gimdymo czigoniuko.

‖ Daugiausiai neregių yra Egipte, paskui eina kiti krasztai sziaurinės Afrikos, taigi Tunis, Tripolis, Algier ir Morokko. Europoj daugiauiai jų yra Iszpanijoj; rytinėj Europoj, taigi Maskolijoj, neregių yra daugiaus negu Wokietijoj, Prancuzijoj arba Anglijoj. Tas paeina nuo to, kad Maskolijoj truksta gerų akių daktarų ir žmonės czia jieszko pagelbos pas wisokius burtinįkus, felczerius, tikt kada tie neiszmanėliai jau apjakina, tąsyk kreipiasi prie tikro daktaro.

‖ Ant salos Sicilijos, pietiuėj Italijoj, mieste Palermo, prie tukstanczių žmonių susirinkusių ant pasiwaikszcziojimo miesto parke, wagilini pawogė jauną, turtingų tėwų dukterį, 16 metų Clorindą Dalpitrosą. Mergina waikszcziojo parke su tėwais ir pažinstamais. Užpuolikai paweržė nuo tėwų merginą, įsodino į laukiantį wežimą ir nupleszėjo. Nors ant riksmo subėgo daug policijantų, bet nepasisekė pawogtą merginą atimti, nė sugauti nors wieną isz užpuolikų. Kaip sako, jie buwo pasamdyti wieno Palermos uniwersiteto studento. Mat Italijoj wagia ne tikt žmonių lobį, bet ir jaunas merginas.

‖ Ant Sziaurinio szono Harzo kalnų, Wakarinėj Wokietijoj, siautė neiszpasakytai smarkios audros su debesų perplyszimais, nuo to užgimė dideli twanai, daugiausiai blėdies jie pridirbo Braunschweigo kunigaikształystėj ir pietinėse dalyse Hanovero prowincijos. Wisas Wolfenbuettel pawietas wandens apsemtas: laukų waisiai su wisu isznaikinti, gywentojams nėra ką rinkti. Didesni dalis miesto Braunschweigo teiposgi wandens apsemta, sztritkariai ulyczioms ne gal bėgioti. Prigėrė prie to daug žmonių ir gywulių, kiti gi iszsigelbėjo tikt į laiką apleidę sawo namus; tie iszbėgiojo į kalnus. Blėdį twanų padarytą skaito ant daugelio milijonų markių.

‖ Mieste Erfurte, Turingijoj, Wokietijoj, atsitiko wėl sumiszimai, ant suwaldymo jų wisų policijos ir ugnasargių pajiegų wos užteko. Maisztus pakėlė wienas mėsinįkas, kurisai už ką ten baisiai sumuszė sawo mokintinį. Žmonių minios nusprendė užtai pamokyti nežmoniszką mėsinįką ir jį gerai nuplakti. Susidedantis isz kelių szimtų pulkas žmonių nutraukė į mėsinįko namus. Policija sutraukė ugnagesius su garinėms szirszkynėms, kurie paleido szaltą wandenį ant besiwer-

žianczių į mėsinįko namus minių, bet tas jų nesuwaldė. Tąsyk policijantai iszsitraukė kardus ir su jais žmonis pradėjo waikyti. Ant iszwaikymo wienok reikėjo keturių walandų. Prie to kelios deszimtys žmonių likosi suareszuotos.

Pradžioj wasaros pietinėj Wokietijoj siautė baisios audros, kurios neiszpasakytai daug blėdies pridirbo wisokiose wietose. Apie Eiffelį dideli plotai tapo į tirus pawersti. Apskricziuose Augsztutinio Reino reikėjo siųsti kariauną į pagelbą gywentojams. Užtwinę wandens pragraužė geležinkelių pylimus, nupłowė winyczias. Pfalze audros ne mažai nelaimių atgabeno; czia net keliosdeszimtys žmonių tapo perkuno užmusztų. Pietinėj Austrijoj, kaip antai Kroatijoj audros dar daugiaus blėdies pridirbo; daugumas jawais užsėtų laukų wisai twanų isznaikinti. Užtwinę netikėtai kalnuose wandens nuneszė kaimus su žmonėms ir su jų gywuliais. Skaitlius prigėrusių žmonių dar tikrai nežinomas, bet jis nemažas.

Ł 15 d. Sėjos, isz miesto Wologdos, Sziaurinėj Maskolijoj iszwažiawo pacztas, weždė jis su wirszum 30000 rublių auksinių ir sidabrinių rando pinigų. Įwažiawus į girią, pocztalijonas sumislyjo pinįgus paszluoti, bet kad ne reikų su wežėju dalytiesi, jį užmuszė, kuną nuwilko toliaus, iszėmė pinįgus, palikęs ant kelio wežimą, pats pasislėpė girioj. Wežimą rado bestowintį iszsiųstas ant peržiurėjimo linijos telegrafo urėdnikas ir dawė tuojaus žinią žandarams. Žandarai į treczią dieną už tiko girioj ir pocztalijoną, atgabeno į Totmą ir pasodino į kalinį. Pinįgų prie jo rado tikt 7500 rubl., kitus, turbut, užkasė girioj. Nė laiszkų, nė laiszkuose siuncziamų pinįgų jis neėmė, nors juose buwo su wirszum 15000 rubl. Mat priwatiszkų žmonių skriausti ne norėjo, paėmė wien rando pinįgus.

Kazokų Žemėj ant Dono, atsirado pranaszė, kuri už užmokesnį žmonėms pasako, ateitį. Waikszczioja ji wyriszkai apsirėdžiusi, žmonės teip spangai tiki, kad laiko ją už pranaszę ir szwentą; traukia dideliais pulkais, nesza pinįgus, kad tikt dasižinoti nuo juos ateitį, jeigu ji negera, tai užperka maldas ant atitolinimo pikto. Nors pranaszei žmonės sudeda dideles dowanas, bet to jai neužtenka, kadangi po jos kiekwienam atsilankymui wisur prapuola braugesni daiktai ir pinįgai. Girdėdama apie tokias wagystas, Staroczerkasko policija pakwietė pranaszę ir pareikalawo nuo jos pasparto, kadangi jo ne turėjo, todėl rengėsi suaresztuoti. Dažinoję apie tai gywentojai susirinko, dideliu pulku nutraukė į policiją ir pareikalawo paleidimo pranaszės; kadangi susirinkusų buwo netoli szimtas žmonių, wyrų ir moterų, policija ne drysio priesztarauti ir iszpildė reikalawimą. Iszliuosawę "szwentą pranaszę" su procesija nuwedė ją namon.

Indo Chinuose, Pietinėj Azijoj, wieszpatystėj Sijamo, kiekwiena mergina priaugusi paskirtų sawo amžiaus metų, jeigu ji ne isztekėjo, pastoja karaliaus sawaszczia. Tokias merginas atsakanti urėdai suraszo ir apie jų iszdawimą už wyro rupinasi jau pats karalius. Wadina ten tokias mergas "wieszpatystės mergoms", paimti jas už paczią turi sąjamiecziai už kokius nors nusidėjimus. Kituose krasztuose antai nusikalię kuom wyriszkiai buwa sudų ant wisokių bausmių nusprensti, Sijome gi už mažesnius prasižengimus jie priwerstinai turi imti už paczią wieną isz "wieszpatystės mergų", taigi tokių merginų, kurios paczios ne galėjo isztekėti. Nuo to negal atsisakyti nė mergina nė wyriszkis. Jeigu wyriszkio priesz wieszpatystės tiesus prasižengimas mažesnis, tai wale jam iszsirinkti sau tokią isz wieszpatystės mergų, kokia jam patinka, prie didesnių nusidėjimų rinkti ne wale, turi nusikaltėlis imti tokią merginą, kokią jam waldžios paskyrė. Esant tokioms tiesoms, Sijame labai sunku rasti neapsiwedusią seną merginą, kadangi tokioms waldžios wyrus rupina. Nėra ten nė tiek nusidėjimų terp wyriszkių, kadangi jie saugojasi prasižengti, bijodami, kad ne reiktu imti rando mergą už paczią. Mat tos tiesos iszeina krasztui ant gero, kadangi mažina nusidėjėlių skaitlių, saugoja ir suklypusias, piktas, netikusias merginas nuo ilgos mergystės.

Rytui ir protestuojancziam Chicagos komitetui.

Po "Garsui", "Rytas" ant mus užsipuola už kritiką Chicagos mokslainės ir žinoma, kaipo dar jaunas laikrasztis, nepažįstantis kas lakraszcziams daleista, o kas ne, wieton atsakancziais argumentais iszrodyti neteisingumą musų kritikos, teip kaip ir Chicagos protestuojantis komitetas, griebiasi redaktoriaus ypatos. Ant tokių užsipuolimų paprastai laikraszcziai ne atsako ir mes ne mislyjame teisintiesi priesz užpoulanczius ant mus, bet pasiryžome nors pawirszutiniszkai iszreikszti musų kaltes lietuwiszkai wisuomenei. Jeigu mes norėtumė eiti takais musų prieszų, tai jau seniai, kaip tikt jie pradėjo paslaptoms denuncijacijoms ir tai asabiszkoms priesz mus kariauti, butų pakilusi kowa ne tikt lietuwiszkuose laikraszcziuose, tuom tarpu mes tokios kowos su susisolidarizawusiais musų prieszais ne pradėjome, kadangi ji užgriebtų ir wisai ne kaltus, ji padalytų musų silpnas eiles į dwi terp tawęs besikaujanczias puses. Kas sėja wėją ir nesutikimus, tas renka audrą; ne gerai but jeigu ji terp mus užgimti turėtų. Jeigu tas turės kada atsitikti, ne musų tai bus kaltė, bet tų, kurie tam takus taiso.

"Rytas" wienoje wietoje szi teip atsiliepia: "Dabar jau tokia gadynė; kad ko ne sumynė kojoms, ne sumuszė kumszczia, ne sumalė lieżuwiu, tai eina pakarniai su gromata pas sužagtą walnamanystės rėdytoją laikraszczio—tai tas tuojaus padaro sudą ant wisos tautos—kaltinįką nusudydamas be apginėjų". Mums rodosi, kad toki be apginėjų nusudyjimai tankiaus pasitaiko klerikalų pusėj. Mes dirbame, turbut, seniaus ant lietuwystės dirwos negu musų dabartiniai prieszai raszyt iszmoko, dirbome ir tąsyk, kada dar lietuwiszkų laikraszczių ne buwo, bet kur mes ir kada teip elgemėsi, kaip mums musų prieszai užmeta? Ant asabiszkų kandžiojimų mes dar neatsiliepsime, kadangi tokius įkandimus mes turime tiesą atleisti arba ant jų numalszinimo kreiptiesi į waldžias, bet ne walia mums tylėti, jeigu musų prieszai wisuomeniszkus reikalus į neatsakanczias asabiszkas wėžes nukreipia, tie reikalai, tai ne reikalai mus wienų, bet milijonų žmonių.

"Rytas", pradžioj sawo straipsnio, sako: "Lietuva" iszeinanti Chicagoj kritikawoja (turbut kritikuoja. Rd) lietuwiszką mokslainę prie szwento Jurgio bažnyczios, kurią kėrawoja (?) seserys, bet žinant kaip sunku įsteigti be paweikslo, be pradžios, be knįgų, "Lietuvos" kritika užsipelno skurdų pasigailėjimą. Kuom kaltos lenkiszkos seserys, kurios pasiszwentė dėl (?) pralawinimo mažų lietuwaiczių—sunku supraszti".

Paweikslo ant steigimo mokslainės nėra reikalo iszdirbti, kadangi paweikslai kitų tautų, augszczians pakilusių, jau seniai isz dirbti, reikia tikt musų mokslainių užweizėtojams su jais susipažinti ir juos perneszti ant lietuwiszkos dirwos. Kad sunku įsteigti mokslainę be atsakanczių rankwedžių, mes tą žinome; prie tokių mokslainių reikalingas toksai mokintojas, kuris knįgą užstotų, taigi gerai mokantis lietuwiszką kalbą, kurios priwalo ir lietuwių waikus iszmokinti; nemokanczios lietuwiszkai swetimtautės to juk be rankwedžių nepadarys! Ant iszsimokinimo lenkiszkos kalbos lietuwių waikams yra užtektinai lenkiszkų mokslainių, kam ta kalba reikalinga, gali siųsti sawo waikus į lenkiszkas; lenkai juk neužlaiko mokintojų, kurie mokintų lietuwiszkai, todėl ir mums nėra reikalo per sawo mokslaines palaikyti terp lietuwių lenkystę. Ką pelnys lenkystė per neatsaczią už lietuwių pinįgus užlaikomą mokslainę, tą turi žudyti lietuwystė. Tą, mums rodosi, supranta ir "Rytas"? Ne lenkiszkos seserys kaltos, kurios teip lietuwių waikus mokina, kaip paczios moka, bet tie, kurie jas į lietuwiszką mokslainę parsitraukė, nors jos neatsako lietuwių reikalawymams. Lietuwiai Amerikoj, turėdami liuosybę czia rengti grynai tautiszkas įtaisas, turi rupintiesi iszdirbti ir reikalingas isz lietuwių pajiegas, lietuwių pinįgai turi eiti ant palaikymo lietuwių, o ne swetimtauczių, kurie juk prie musų wargų ne prisideda. Kaip gi iszsidirbs musų lietuwiszki mokintojai, jeigu musų mokslainių užweizėtojai traukia swetimas mokintojas, jeigu lietuwių pinįgus apwerczia ant užlaikymo swetimtauczių. Pinįgų tų, mums rodosi, užtektų ant užlaikymo pusėtino tikro lietuwio mokintojaus. Jeigu tokio Amerikoj nėra, reikia nors isz Europos parsitraukti, teip kaip parsitraukiame ir kunįgus.

Tokios yra musų nuomonės. Kas nori, gali jas apgailestauti. Mes tikime wienok, kad mus parems didesni, nors apszwiestesnių lietuwių dalis, ne iszskiriant ir geresnių kunįgų dalelės; tokių kunįgų rods bus nuwargintoj Lietuwoj daugiaus negu liuosoj Amerykoj.

Szernas—Budrys.

Apie sapnus.

Daugelis lietuwių tiki į sapnus ir gal tikisi szitame straipsnelyj rasti iszaiszkinimus, paweikslan, ką reiszkia, jeigu kam prisisapnawo arklys arba jautis? Tokių iszreiszkimų tegul sau į sapnus tikinti jieszko sapninįkuose, mes imsime kitas sapnų puses. Mes neužginame, kad kaip kada atsitinka ir perserginti sapnai, bet tokius kiekwienas supras ir be sapninįko; toki sapnai teip retai žmogų atlanko, kad apie juos ne werta ir kalbėti. Mes czia pakalbėsime apie paprastus, kasdieną atsitinkanczius sapnus. Ant tokių kasdieną atsitinkanczių sapnų per ilgus metus pats ant sawęs darė bandawones Windobonos daktaras Pilicz ir sztai ką isztyrė. Pagal isztirimą minėto daktaro, žmogus pirmoje ir antroje walandoje miego arba wisai nieko ne sapnuoja, arba jeigu sapnuoja, tai apie senus dalykus arba tokius, koki wisai su jo sziądieniniu gywenimu nė jokio susiriszimo ne turi, pirmose walandose miego sapnai neturi nė jokio susiriszimo su dalykais, apie kokius žmogus mislyja budėdamas. Pabaigoj gi miego, priesz pabudimą, sapnai paprastai wis arcziaus riszasi su žmogaus dabartiniu gywenmu, jis sapnuoja tankiaus apie tokius daiktus, apie kokius budėdamas mislyja, arba apie tokius, kurie riszasi su jo neseniai perėjusiu gywenimu. Tas paeina nuo to, kad užmigus, pirmiausiai smegenyse prapuola paweikslai sziądieninių atsitikimų, taigi užmiega ir dabartinė mislis, abrozdai gi seni, atsitikimai jau užmirszti, prapuolus naujiens, dabartiniems, apsireiszkia užsilaikę dar žmogaus smegenyse. Gerai gi įmigus, taigi miego gilumoj, žmogus paprastai wisai ne sapnuoja. Tas parodo, kad smegenų dalis, kur telpa musų sziądieninės mislys, užmigus žmogui, teipogi pirmiausiai užmiega ir ilsisi. Priesz pabudimą gi tos dalys pirmiausiai pradeda pabusti, pirmiausiai pradeda dirbti, todėl musų sapnai priesz pabudimą wis labiaus ir arcziaus kokiu nors budu riszasi su musų sziądieniniu gywenimu, su dabartiniais reikalais ir mislims ir juo arcziaus prie pabudimo, juo artesni musų dabartinių mislų sapnai. Ant persitikrinimo apie teisingumą tokios nuomonės, Doras Pilicz, eidamas gulti, bandė priimti užmigdanczius waistus, kaip antai, bromą, poraldehydą ir tokius, kurie miegą praszalina, kaip antai drutą arbatą, kawą ir tt. Po pirmų waistų, taigi migdanczių, perėjo ilgesnis laikas be jokių sapnų ir ilgiaus traukėsi sapnai iszseniai praėjusio gywenimo ir toki, kurie nesirisza su gywenimu; po arbatai ir kawai, taigi po žėrymų atimanczių miegą, daugiaus sapnų buwa isz dabartinio gywenimo. Tas mat tikt parėmė pirmutinį daktaro Piliczo nusprendimą.

Kaip sakėme, ant szitokių, kasdieninių sapnų, yra ir kitoki, kurių negalima pagal szitą teoriją iszaiszkinti, bet toki atsitinka labai retai, isz tukstanczių žmonių gal nė wieno toks nepapras tas sapnas neatlanko.

GEOGRAFIJA
ARBA
MOKSLAS APIE ŽEME.
II DALIS.

(Tąsa).

su virszum 3 milijonai, kas padaro deszimtą dalį viso Prusų gyventojų skaitliaus; antrą vietą užima Lietuviai gyvenanti Ryt Prusuose arba Prusų Lietuvoj, jų bus czia į pusę milijono, toliaus eina Danieczіai, gyvenanti ant Jutlandijos pussalio, sziauriniame Szlezvige, kurisai 1863 m. tapo nuo Danijos paveržtas; treczią vietą užima slaviszki Serbai Lužicai gyvenantai Branderburgijoj.

Rytini dalis žemumos, taigi žemuma prie Baltiszkų jurių, į rytus nuo Elbos, ant kurios yra ir Prusų Lietuva, vakariniai, Prusai, Pomeranija, Brandenburgija, dalis Szlezijos arba Szlezijos, provincijos Saksonijos ir dalis karalystės Saksonijos, traukiasi iszilgai Baltiszkų jurių. Paczios Baltiko pakrantės didesnėj dalyj tveria mažai vaisingus pieskynus, su daugybe ažerų ir klampynių, į vakarus nuo Odero turi žemę daug vaisingesnę: gyventojai užsiima gyvulių auginimu, kadangi tuose, krasztuose yra puikios ganyklos. Toliaus nuo pakranczių yra teip vadinamas ažerų krasztas, iszrėžytas daugybe kanalų, kurie padirbti ant iszdžiovinimo ir ant žmonių susineszimų. Pietini žemumos dalis, prie rubežinio iszkilimo diržo yra labai vaisinga.

Ant rytinės žemumos dalies truksta mineraliszkų turtų, nėra czia nė akmeninių anglių, todėl ir pramonė ne galėjo pakilti; kadangi ir žemė toj dalyj ne visur vaisinga, tai krasztai tie stovi žemiaus negu kiti Vokietijoj, jie ir recziaus apgyventi. Apart Prusų karalystės ir visos Vokietijos sostapilės, miesto Berlyno, nėra czia daug didelių miestų. *Berlynas* turi 1800000 gyventojų, rezidencija Prusų karaliaus ir Vokietijos ciecoriaus, ant upės Spree. Isz Berlyno bėga geležinkeliai į visus krasztus. Berlyne yra daug visokių augszcziausių mokslainių, viesza biblioteka turi apie 700000 knįgų. Netoli Berlyno, prie susibėgimo upių Spree ir Havelio, yra tvirtynė *Spandau*, kur yra didelės rando ginklų dirbtuvės ir sudėtas ant karės reikalų fondas. Ant Havelio yra *Potsdam*, gražioje vietoje, czia yra vasarinis karaliaus rumas. Ant upės Odero yra miestas *Frankfurt ant Odero*, vedantis gana didelę prekystą. Netoli to miesto yra *Kuners dorf*, muszio laukas, kur maskoliai sumuszė prusus. Prie įpuolimo Vartos į Oderą yra miestas *Kuestrin;* netoli jo yra muszio laukas *Zorndorf*, kur prusai sumuszė maskolius.

Ant Baltiko pakranczių, Pomeranijoj, iszėmus miesto *Sztetino*, netoli įpuolimo Odero į Baltiszkas jures, turinczio 200000 gyventojų, ne patinkame didesnių miestų. Sztetinas veda didelę prekystą, gabena tavorus net į kitas svieto dalis, tame ir į Ameriką. Prie įėjimo į jo užtaką yra *Swinemuende*, tvirtynė, ant mažos salutės Usedom.

Baltiko pakrantės į rytus nuo Odero yra vienodos, prie jų yra diunai, už kurių pasidarė mažos užtakos; prie tokių užtakų yra sziądien nupuolę seniaus buvę turtingais miestai, kadangi sziądien į juos per pakranczių diunas ne gal prisigriebti didesni laivai. Isz tokių miestų svarbiausias *Kolberg*, prie įpuolimo į jures upės *Persantos*.

Pakrantėse, į vakarus nuo upės Odero daugiaus yra jau geresnių užtakų, prie jų yra ir daugiaus miestų, kaip antai *Stralsund*, tvirtynė ant Strelasund pertakos, atidalinanczios salą Rugiją nuo kietžemio, Sala ta iszsiszakojusi, turi staczius kreidinius krantus, ant kurių virszaus auga puikios bukų girios. *Kiel*, prie užtakos to paties vardo, ant Jutlandijos, didžiausias Vokietijos kariszkas portas ant Baltiszkų jurių.

Vakarinėj dalyj žemuma vienoda, dideli jos plotai tveria pieskynus ir stepus, ne truksta czia vandens, todėl yra ir girių, yra czia lygumos *Heide* vadinamos, ant kurių auga bruknės ir kitoki szilų žolynai. Tie krasztai apgyventi retai, gyventojai minta isz vuogų, kurias nesza ant pardavimo į miestus ir isz biczių auginimo. Isz gyvulių, augina mažos veislės avis. Žemesnėse vietose, ant kurių vandens suneszė truputį molio, žemė yra vaisingesni; tokiose vietose auga girios, yra daugiaus kaimų. Didžiausia isz tokių žemumos dalių yra teip vadinama *Lueneburger Heide*, augszcziausiai iszkilusi vieta ant visos vakarinės Vokiszkos žemumos dalies; ji yra tai užbaiga besitraukianczio nuo pietų Flaemingo iszkilimo diržo.

Žemesnes iszkilimo vietas užima durpinyczios, kurios suteikia žmonėms medegą ant kuro; sausesnėse jų vietose yra geros ganyklos. Kaip kur žmonės iszdegina durpinyczias ir ant tokių vietų sėja javus; kasa kanalus ant iszdžiovinimo durpinyczių ir vis didesnius jų plotus paverczia į dirbamus laukus. Didžiausia isz tokių durpinyczių yra teip vadinama *Bourtanger Moor*, traukiasi ji iszilgai kairiojo szono upės Emso, ant rubežiaus terp Prusų ir Holandijos; dabar didesni jos dalis tapo iszdžiovinta ir paversta į dirbamus laukus.

Prie jurių pakranczių, kaip ir Holandijoj ir Belgijoj, yra teip vadinami *marschu* plotai, pasidarę isz jurių ir upių suneszto dumblo. Marszai traukiasi iszilgai visų sziaurinių jurų pakranczių, nuo Szlezvigo iki Holandijos rubežių. Tie plotai tveria puikias ganyklas, ant kurių ganosi didelės, duodanczių daug pieno, karvių bandos.

Tirszcziausiai apgyventi tie krasztai yra prie upės Reino, taigi Reino ir Vestfalijos provincijose; tas paeina nuo ėsanczių ant netolimo iszkilimo turtingiausių Vokietijoj anglių ir geležies kastynių.

Isz miestų svarbesni: *Ruhrort*, isz czia iszgabena daug anglių ir geležies. *Duesseldorf*, su 200000 gyventojų, ant upės Reino. Dar augszcziaus, teipogi ant Reino, yra *Kolonija* arba *Coeln*, su 300000 gyventojų; yra toj vietoj, kur Reinas, iszsiliuosavęs nuo uolų, tinka plaukimui didelių laivų. Yra czia augszcziausia ant visos žemės katalikiszka bažnyczia, jos boksztas turi netoli 560 pėdų augszczio. Netoli Reino, ant kairiojo jo szono, yra *Krefeld*, su 150000 gyventojų, yra jame daug fabrikų dirbanczių szilkinius audimus. *Muenster*, Vestfalijos provincijoj, veda didelę prekystą teip vadinamais Vestfaliszkais kumpiais. Prie įpuolimo Emso į Dolartą yra portinis miestas *Emden*. Prie Jahde užtakos yra *Wilhelmshaven*, neužszalantis Vokietijos kariszkas portas ant Vokiszkų jurių. Ant Friziszkų saluczių yra parengtų daug maudynių, terp tokių svarbiausios yra *Norderney*. Prusams priguli czia maža salutė *Helgoland*.

Į sziaurius nuo Wezeriszkų kalnų yra miestas *Hanover*, turintis su virszum 200000 gyventojų, ant upės Leinos, kuri nuo czia tinka laivų plaukimui. Yra czia daug fabrikų, kadangi netolimuose kalnuose yra daug akmeninių anglių kastynių. Į sziaurrytus nuo Harzo kalnų yra *Magdeburg*, turintis 300000 gyventojų, druta tvirtynė.

Ant iszkilimo žemutinio Reino yra miestai *Elberfeld ir Barmen*, tverianti kaipi vieną miestą, kiekvienas turi po 150000 gyventojų, abiejuose yra daug medvilnės audinyczių. *Solingen ir Remsheid* garsus savo plieniniais iszdirbimais. *Essen*, yra czia didžiausios ant visos žemės Kruppo kanuolių dirbtuvės. *Dortmund*, su 150000 gyventojų, netoli to miesto yra labai turtingos geležies ir akmeninių anglių kastynės.

Ant iszkilimo Augsztutinio Reino didžiasas miestas yra *Frankfurt ant Maino*, turintis 300000 gyventojų, seniaus jis buvo sostapilė visos Vokietijos, czia susirinkdavo pirmutinis vokiszkas parlamentas.

Poznaniaus provincijoj didžiausias miestas yra *Poznan*, turintis apie 80000 gyventojų, isz dalies jau suvokietėjęs. *Gniezno*, sostapilė senoviszkų archivyskupų ir senoji Lenkijos sostapilė. *Kruszvica*, pirmutini Lenkijos sostapilė.

Į pietus nuo Poznaniaus provincijos yra Szlezija, arba Silezija, viena isz turtingiausių ir tirszcziausiai apgyventų Prusų provincijų; seniai ji prigulėjo lenkams. ir dabar dar jos dalis, teip vadinama Augsztutini Szlezija, yra per pusę suvokiecziuotų lenkų apgyventa; likusi dalis visai suvokiecziuota. Szlezijoj yra daug akmeninių anglių kastynių. Svarbiausias miestas yra *Breslau*, lenkų *Wroclaw* vadinamas. turi netoli pusę milijono gyventojų, didžiausias ir turtingiausias miestas rytinėj Vokietijoj, ant upės Odero; netoli yra *Leuthen*, muszio laukas, kur Prusai sumuszė Austrijokus. *Kosel*, teiposgi ant Odero, tvirtynė. Ant Katzbacho yra *Lignica* arba *Liegnitz*, jo aplinkinėse yra keli muszio laukai. Augsztutinėj Szlezijoj svarbiausias miestas yra *Opeln* arba *Opole*.

Meklenburgo kunįgaiksztystės užima pakrantes Baltiszkų jurių į vakarus nuo Pomeranijos. Susideda jos isz dviejų kunįgaiksztyszczių: *Meklenburg Schwerino ir Meklenburg Strelitzo*. Seniaus apgyventos buvo slavų, bet tapo jie visai suvokecziuoti, kunįgaikszcziai, pats susivokiecziavę, vertė tautą prie vokietystės. Kunįgaiksztystės tos retai apgyventos, abejose skaitlius gyventojų ne kiek pereina pusę pusę milijono; gyventojai užsiima daugiausiai gyvulių auginimu; garsus isz savo drutumo meklenburgiszki arkliai. Miestas *Schwerin*, kunįgaikszczio sostapilė, *Strelitz*, sostapilė kitos kunįgaiksztystės.

Liuosi miestai. Liuosų miestų seniaus buvo daugiaus, dabar užsiliko jų tikt trys; kiekvienas isz jų, apart ploto kokį užima patsai miestas, turi dar mažą territoją. Iki prancuziszkai karei tie miestai rėdėsi kaipi visai nepriguimingi, turėjo net savo kariauną, dabar kariauną paėmė į savo rankas Vokietijos karės ministeris. Naminiuose reikaluose tie miestai rėdosi pagal savo tiesas, turi savo mokslaines, kurios nepriguli Vokietijos ministerio užžiurai. Valdžia yra rankose iszrinktų bulmistrų ir senato. Isz liuosų miestų didžiausias yra *Hamburg*, užimantis 7½ ketvirt. mylių, patsai miestas turi 700000 gyv., isz visų Vokietijos miestų veda didžiausią užjurinę prekystą. Hamburgo laivai keliauja į visus svieto krasztus. Antrą vietą, pagal gyventojų skaitlių ir pagal savo turtingumą užima *Brema* arba *Bremen*, visas plotas, kokį ji užima, ne pereina 5½ ketvirtainių geogr. mylių; apart paties miesto priguli Bremai keli miesteliai ir kaimai. Bremen miestas turi 150000 gyventojų, ant visos gi jos teritorijos, taigi drauge su kaimais ir miesteliais turi 250000 gyventojų. Bremos laivai teiposgi keliauja į visus svieto krasztus, miestas veda placzią užrubežinę prekystą, turi daugiausiai cigarų dirbtuvių ir yra, teip sakant, viduriu tabako prekystos Europoj. Apart teritorijos prie paties miesto, Bremai dar priguli miestas *Bremerhaven*, prie Sziaurinių jurių, turintis 20000 gyv., kur stovi didiejie pasažieriniai laivai keliaujanti į Ameriką ir į kitus krasztus. Treczias isz liuosų miestų yra *Lubeka* arba *Luebek*, užimantis plotą apie 5 ketvirtainių mylių. Patsai miestas Lubeka veda teiposgi placzią užjurinę prekystą, bet daugiaus su krasztais prie Baltiszkų jurių negu su kitoms svieto dalimis. Miestas turi apie 100000 gyventojų, ant visos gi territorijos yra 180 000 gyventojų.

Kunįgaiksztystė Oldenberg sziauriniu szonu atsirėmusi į Sziaurines jures, isz kitų gi krasztų turi Prusų provinciją Hanover. Gyventojų skaito į 300000; užsiima jie daugiausiai gyvulių auginimu, augina gražių veislių karves. Miestas *Odenburg*, kunįgaikszczio sostapilė, turi apie 20000 gyventojų.

Kunįgaiksztystės Lippe Detmold ir Lippe Szaumnburg, užima žemės sklypelį prie upės Wezeros, kairiojo szono, Schaumburg gi ant deszinio. Miestas Detmold yra ant *Detmold* turi 60000 gyventojų.

Kunįgaiksztystė Braunschweig, į sziaurius nuo Harzo kalnų. Mažas tai krasztas, kurį Prusai norėjo jau, pasimirus kunįgaikszcziui, su visu paimti po savo valdžia, bet ant galo sutiko palikti valdžią angliszkam kunįgaikszcziui. Kraszto sostapilė, miestas *Braunschweig*, turi apie 120000 gyventojų.

Kunįgaiksztystės Anhalt, Schwarzburg Sondershausen ir Schwarzburg Rudolfstadt, yra į pietus nuo Harzo kalnų, mažos tai kunįgaiksztystės, ne atsižyminczios niekuom Vokietijoj.

Kunįgaiksztystė Waldek, ant rytinio szono Wezeriszkų kalnų, teiposgi mažutėlė vieszpatystė, niekuom neatsižyminti.

Kunįgaiksztystė Hessen Darmstadt, į pietus nuo Taunus kalnų. Nors tai ne dideli vieszpatystė, bet gyventojai jos gana turtingai gyvena. Miestas *Darmstadt*, vienas isz gražesnių Vokietijos miestų, turi su virszum 100 006 gyventojų.

Reusso kunįgaiksztystės, susideda isz dviejų mažų kunįgaiksztyszczių: *Reuss Gletzo ir Reuss Sletz*, į sziaurius nuo Turingiszkų kalnų, terp Saksoniszkų kunįgaiksztyszczių ir karalystės Saksonijos.

Saksoniszkos kunįgaiksztystės, taigi kunįgaiksztystės: *Altenburg*, *Coburg Gotha*, *Meiningen ir Weimar* iszrėžytos isz abiejų pusių Turingiszkų kalnų. Isz miestų svarbiausi: *Altenburg*, rezidencija kunįgaikszczio to paties vardo kunįgaiksztystės, *Weimar*, turintis 100000 gyventojų, pagarsėjo seniaus mokslu, ant kunįgaikszczio dvaro rinkosi geriausi raszėjai, mokslinczіai ir muzikai. *Gotha*, yra czia garsus visame sviete geografiszkas institutas ir geriausių žemlapių dirbtuvės.

Kunįgaiksztystė Hohenzollern, terp Virtembergo ir Szveicarijos, yra tai savastis Prusų karalių, isz kur jų gimtini paeina. Kunįgaiksztystė maža, turinti vos porą szimtų tukstanczių gyventojų.

Karalystė Saksonija, į sziaurius nuo Czekijos, užima sziaurinį szoną Erzo kalnų ir pietinę dalį Didėsės Vidurinės Europos žemumos. Erzo kalnai stacziai nupuola į pietus prie Egero klonies, į sziaurius nusileidžia isz palengvo ir padaro Saksonijos iszkilimą. Iszkilimas tasai iszrėžytas klonių skaitlingų upių tekanczių į Elbą; isz tokių klonių svarbiausia Elsteros klonis, kadangi per ją bėga keliai per sunkiai pereinamus Erzo kalnus į Egero klonį, taigi isz Vokietijos į Czekiją.

(Toliaus bus)

Wietines Žinios.

—o—

— Po nr. 444 Noble st., dwiejų metų sunus lenko, Karoliaus Reichelio, įpuolė į katilą werdanczio wandens ir su wisu iszwirė.

— New Yorko didžturtis Rowland su dwiem draugais užėjo ant pusryczių į Grand Pacific hotelį. Už walgį ir gėrymus iszpuolė užmokėti 6 dol. Rowland iszsitraukė 500 dol.; kasierė neturėjo tiek pinigų, kad galėtų iszkeisti, todėl kelneris turėjo bėgti kitur. Tuom tarpu Rowland nuėjo į savo kambarį, apsirėdė, iszėjo ir daugiaus ne sugrįžo, nelaukė nė likusių pinigų. Nulups juk juos nuo sawo darbinųkų uždarbio!

— Pereitos nedėlios wakarą, ant Noble ul., netoli Fox Place, užgimė kruwinos terp lenkų musztynės. Gywenanti namuose po nr. 742 Noble st. Mikolas Fizik ir Adomas Pikos užpuolė ant Tamosziaus Ryba. Toliaus į tas musztynes prisidėjo ir daugiaus žmonių. Jos pasibaigė tuom, kad trys prawardėms paminėti wyriszkiai topo teip sunkiai sužeisti, kad juos reikėjo gabenti į ligonbutį. Apart tų, dar trys lenkai likosi suaresztuoti.

— Pereitos nedėlios wakare, Jakson Parke, 22 m. waikinas, Walther Morrow, sėdėjo ant piewutės su 19 m. Minnie Foley. Priėjo prie jų koksai negras, apėjo aplink sėdinczius kelis kartus, ant galo iszsitraukė rewolwerį, szowė į Morrow'ą ir paskui pabėgo. Szuwis pataikė Morrowui į pilwą. Nugabeno jį į ligonbutį, kur daktarai pripažino paszowimą už pawojingą. Ano negro, kurisai be jokios priežasties szowė, iki sziol ne suėmė.

— Isz džiaugsmo, kad amerikonams pasisekė be aukų užimti miestą Santiago ir paimti ispaniszką kariauną, pulkas waikų susirinko ant kertės Chicago av. ir Townsend av., sukurė ugnį ir į laužo widurį įmetė pilną gazolinos blekinę. Gazolina expliodawo ir degantis skystimas apliejo einanczią saidwoku 27 m. Kate Taft ir 10 m. Samueliu Bigars ir uždegė jų drabužius. Taft apdegė mirtinai, Bigars gi nors sunkiai, bet ne mirtinai. Apdegusius nugabeno į ligonbutį.

— Pažįstamas Chicagos lietuwiams ir lenkams bankierius, Juozas Kopperl, pas kurį daug musų brolių padėjo sawo pinigus, pateko dabar į kriminaliszką sudą. Kopperl turėjo du banku: wieną ant kertės 14 ir Canal st., kitą gi ant Washington ul. 1896 m. Kopperlio bankai nusibankrutino, iszdumė isz Chicagos ir patsai bankierius, bet neseniai sugrįžo ir tapo suaresztuotas. Pateko jis į sudą užtai, kad ėmė nuo žmonių depozitus tąsyk, kada bankas buwo jau nusibankrutinęs.

— Pereitos nedėlios naktyj gywenantis po nr. 77 ant Fisk ul. Stepien iszėjo isz sawo gywenimo ant saidwoko, kadangi mat namieje buwo per szilta, ant ulyczios atsigulė ir užmigo. Naktyj prikėlė jį koksai nepažįstamas wyriszkis. Terp Stepienio ir ano nepažystamo užgimė pesztynės, laike kurių nepažįstamas iszsitraukė peilį ir durė Stepieniui į szoną ir paskui stengėsi pabėgti, bet tapo atbėgusių policijantų suaresztuotas. Perdurtą Stepienių nugabeno į ligonbutį; daktarai pripažino įdurimą už pawojingą. Nuwestas ant policijos stacijos ansai nepažįstamas pasisakė esąs Sebastijonas Homulka.

Szelpkit nelamingą!

Chicago, 17 Liepos, Draugystė "Lietuwos Sunų", ant sawo czwertmetinio susirinkimo, atkreipė mielaszirdingą atydą ant nelaimingo tautieczio, Mateuszo Balcerio, kurs 6 m. atgal per užputimą wėjo, tapo suparalyžuotas, ir nors neprigulincziam prie tos Draugystės, suteikė ant paszelpos $10. Mateuszas Balceris yra dar jaunas waikinas, bet neturi giminių, nė draugų, kurie galėtų szelpti nelaimėje ėsantį. Dėltogi warde jo at iliepiame į wisus lietuwius, lietuwiszkas draugystes ir kunigus, idant teiktusi suszelpti nelamingą, kuris neturi sweikatos nau duoną užsidirbti, prisiųsdami jam aukas ant rankų "Lietuvos" redakcijos, o ta priduos jam prisiųstas aukas.

Su guodone, Warde
Dr-tės "Lietuwos Sunų",
A. Rudauskas, sekr.
3252 S. Morgan st. Chicago, Ill.

Didelis Piknikas.

Draugystė Szwento Kazimiero, New Yorke kelia dewintą metinį piknįką, subatoj 30 dieną Liepos, (July) Washington Prove Parke, Newtown L. J. Maloniai užpraszo wisus brolius lietuwius ir lietuwaites kaip isz Newjorko, Brooklyno, teip ir aplinkinės susirinkti ant to smagaus pasilinksminimo. Pradžia bus 3 walandą po pietų. Prekė tikieto 25 centai.

Szirdingai užkwieczia.

KOMITETAS.

Demokratų Balius!

Nedėlioj, 24 Liepos, salėje L. Ažuko, 3301 Auburn ave., bus demokratų balius. Pusiau ketwirtą walandą po pietų bus demokratų mitingas, o po mitingui prasidės balius. Ant baliaus į ženga, gėrymai ir užkandis už dyką. Wisus lietuwius ir lietuwaites užpraszau atsilankyti.

Su guodone, L. Ažukas.

Chicagos ir aplinkinės lietuwiai demokratai yra užpraszomi susirinkti į S. Leliasziaus salę, 650 S. Canal st., subatoj, 23 Liepos, 8 walandą wakare, kur susirinkę meginsime sutwerti demokratiszką Susiwienyjimą. Deltogi užpraszau wisus lietuwius ir demokratiszkus kliubus, jeigu kur koki yra, o jeigu nėra, tai tegul susitweria, ir wisi ant szio mitingo pribuna.

Demokr. Kliubas 7-tos wardos.

Liepos 24 ir 31, salėje L. Ažuko, 3301 Auburn ave. Chicagos lietuwiai demokratai turės mitingus, ant kurių mėgįs twerti lietuwiszką demokratiszką "lygą". Dėlto užpraszo wisus lietuwius demokratus ir demokratiszkus kliubus, jeigu koki yra, ant szių mitingų pributi, o jeigu nėra, tai tegul susitweria. Mitingai prasidės 7½ wal wakare.

Užpraszo, KOMITETAS.

Pirmutinis Lietuwiszkas Albumas

iszleistas kasztais kun. A. M. Miluko.— Yra tai puikiausia liet. knįga iki sziol iszleista. Ant 46 lapų puikios slidžios popieros, atspaudinti gražus paweikslai 15 mus svarbesniųjų rasztinųkų: wyskupo Volonczausko, Daukanto, Ivinskio, wyskupo Baranausko, kun. Burbos ir tt., teiposgi paweikslai 8 lietuwių nukentėjusių už lietuwystę, tipai parodanti kaip neszioja apie Senapilę mergos, jaunamartės, dėdienės, dėdės, seniai ir tt...., o teiposgi paweikslai Susiwienyjimo Seimo delegatų, Szenadorio nedėldienės mokslainės mokintojų, 5 lietuwiszkų bažnyczių, ir tt. Atspaudinta tų knįgų ne perdaug, taigi norinti jas įgyti, pasiskubinkite. **Prekė 50 centų,** kuriuos reikia prisiųsti per money order, ne markėmis. Perkupcziams, perkantiems ne mažiaus kaip 10 ant syk nuleidžiame 30%. Pinigus siuncziant reikia padėti adresą:

Rev. A. M. Milukas,
Shenandoah, Pa.

— Kas norite, kad iszsiųsti į krajų pinigai gerai ir greitai suwaikszczėtų, siųskite juos per "Lietuvos" redakciją, o greicziausiai suwaikszczios. Už greitumą ir teisingumą kasdien apturime szimtus padėkawonių nuo lietuwių isz wisų Amerikos krasztų, teiposgi ir už gerumą szifkorczių pas mus iszpirktų, nes mes laikome geriausias linijas, ant kurių į 8 dienas perwažiuoja per marias; ant prastų ir pigių linijų szifkarczių wisai neparduodame. Kas nori pigių, tegul perka pas žydus. Prisiųsdami pinigus ant szifkorczių ar ant iszsiuntimo į krajų, wisada uždėkite sztokį adresą:

A. OLSZEWSKIS,
Sub Station No, 60, Chicago, Ill.

Pigiai ant parandawojimo Sztoras su basementu ir stone. Geras biznis ant buczernės, grosernės, ar kitokio biznio, wietoje lietuwių ir lenkų apgywentoje.

Atsiszaukite pas:
Cielewski, 3301 Laurel st.
(16—9)

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po.....53c.
Prusiszkos markės po.....24½c.

Prie kiekwieno pinigų siuntinio reikia pridėti 25c ant paczto kasztų.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Jono Widžiawyczaus, isz Kauno gub., Panewežio paw. Zubiszkių kaimo. Teiksis atsiszaukti ant szio adreso.

Jonas Wenslowas,
Box 25 Marquette, Ill.

Pajieszkau sawo brolio, Jurgio Martinaiczio, isz Suwalkų gub., Lukszių par., Ragiszkės kaimo. Aplaikiau nuo jo paskutinį laiszką isz San Francisco, Cal. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant szio adreso:

Peter Antanaitis,
Box 41, Union City, Conn.

Pajieszkau sawo draugų: Simano Kasparawycziaus ir Simono Žiukewycziaus, abudu isz Kauno gub., Reseinių paw., Wartanaiczių ir Užkertinių kaimų, teiksis atsiszaukti ant szio adreso:

J. Martinaitis,
692 Olne st. Washington, Del.

Pajieszkau Izidoriaus Monkaus, isz Kauno gub., Reseinių paw., Paupio kaimo, trys metai kaip Amerikoj, pirmiau gyweno Scranton, Pa. Jis pats, ar kas kitas, teiksis duot žinią ant szio adreso:

Mateuszas Gustas,
3350 Fisk st., Chicago, Ill.

Pajieszkau Juozo Kartawicziaus, Jono Kasulaiczio, Winco Melsbako ir Urszules Macziuliutės, wisi isz Kirszų kaimo. Teiksis atsiszaukti ant szio adreso:

Wincent Kam,
Box 540, West Newton, Pa.

APGARSINIMAS.

Szituomi praneszu wisiems sawo kostumeriams ir wisiems lietuwiams, kad nuo utarnjko, 26 d. Liepos, perkelsiu sawo offisą isz Chicagos į Cleveland, Ohio, po nr. 24 Foreman st., kur gerokai padidinsiu sawo krautuwę laikrodžių, laikrodėlių, wisokių auksinių ir sidabrinių daiktų, muzikaliszkų instrumentų, siuwamų maszinų, teiposgi taisymą ir dirbimą tokių pat daiktų. Dėltogi meldžiu wisų sawo kostumerių, kurie turi pas manę apsteliawę ar ant pataisymo padawę kokius nors daiktus, idant pasiskubintų juos atsiimti, kas iki utarnjkui neatsiims, daiktai taps iszweżti į Cleveland'ą, isz kur tikt per pacztą galės juos gauti. Teiposgi priesz iszwažiawimą bus didelis iszpardawimas wisokių daiktų neswietiszkai pigiai; asz welyju žmogui pigius parduoti ne ką už perwežimą daiktų turiu geležiukeliui mokėti. Dėltogi kas tikt ko reikalaujate, ateikit, o pirksit teip pigiai, kaip jau niekur pigiau gaut negalėsite.

Su guodone,

M. A. PAWLOWSKI,
954 33-rd St., Chicago, Ill.

Po 26 d. Liepos, mano adresas bus szitoks:

M. A. Pawlowski,
24 Foreman St., Cleveland, Oh.

Kas turėsite į manę kokį nors reikalą, galėsite atsiszaukti į Cleveland'ą per gromatą, o wiską iszpildysiu.

Knigų Kataliogas.

Knigos swietiszkos intalpos.

Abecela geriause mokintuwe del waiku 20c.
Amžiaus galas Ponsko Piloto, kuris buwo sudže Wieszpaties Jezaus.....5c
ANDERSONO PASAKOS. Wienoje knygeleje 10 gražiu pasakaleziu.....15c
Amerika Pirtyje Komedija del teatro 10c.
Anegdotai iszsitarimai ir patarles isz gywenimo senowes Grekonu bei Rymionu" " 5c
Apieka Diewo.....$1.00
Aiiute dukte kunigaikszczio Kerniaus, nauja ir gražai pasaka 5c
Apie kalbu pradžia ir tikros rodos del apsisaugojimo nuo neprietelių wedanczių isz tikro ir iszganingo tikejimo kelio in prapulty. Czia raszejas nurodo kurios yra seniausios ant swieto kalbos, nuo ko jos paeina, nurodo kad lietuwiszka kalba yra seniausia ir kad turi daugiau-tai neprietelių, kurie stengiasi ja isznaikinti; ant galo paduoda rodas kaip nuo tu neprietelių wedanczių.....10c
Arielka yra nuodai paeinanti isz girtybes: Czia apraszo kas yra arielka, kaip ji kenkia žmogui, parodyta su keturiais abrozeliais žmogaus pilwo, kokios isz girtybes ligos pastoja ir paduotos rodos kaip nuo to galima iszsigydyti.....30c
Baltas Karžiėlis (eiles).....5c
Birutes dainos " " 10c
Budai gydymo. Daktariszka knyga.....40c
Diewaitis, apysaka szios gadynes. Yra tai gražiausia pasaka, kurios lietuwiai da niekad negird-jo. Prekė " " $1.00
Dainu skrynele " " 20c.
Dewoniszkiu kryžius (Isztyrimas apie Dewoniszkiu kaimo kryžių).....10c
Du broliu pieszinys isz turku kares su maskoliai.....3c
Duonos jieszkotojai (apysaka).....35c
Du pulkus apraszymai apie nedorybe žydu ir pikta auginima waiku.....$1.00
"Dirwa" medega S. Daukanto bijografijai (gywenimui). Yra tai naujause knigele ir labai akywa, kurioje apraszytas gymenimas Simano Daukanto nuo pat kudikystes iki jo smerties: kaip auge, kur mokinosi, ką welke ir tt. Prie to ir jo fotografija patalpinta. Apart to knigeleje randasi daug dainu ir kitu gražiu straipsniu Prekė.....80c
Etnoliogiszkos smulkmenos.....25c
Egle žalciu karaliene ir iszgriowimas Kauno pilis 1362 m., du pulkus dramai paraszyti Aleksandro Gužucio.....25c
Genu Dede. Graži pasaka iz sziandieninio Lietuwiu pad-jimo.....10c
Gywenimas Stepo Raudnosio pasakos 15c
Gywenimas Genawaites (Genowefos). Yra tai labai pulki ir pamokinanti pasaka, apie kuria lietuwiai jau daug kartu girdeja yra.....50c
Graži walku knygele " " " 10c
Istorija Europos su mapoms 50c
Istorija gražios Katrukos " " 10c
Istorija isz laiko Francuzu wainos atsitikusios Afrikoje.....30c
Istorija gražios Magelenos 20c
Istorija septyniu Mokytoju " " 50c
Istorija arba apsakymas apie Lietuwos praeiga. Parasze Zanawykas.....40c
Iszganimas wargdienio. Knigele pamokinanti kaip pazerint sawo gywenima 25c
Juokingas pasakojimas apie Szaltabulizius ir du gražius straipsnialisz ukinikystes 5c
Juozapas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijatu po waldžia maskoliaus.....50c
K. Donelaiczio rasztai 40c
Ka daryti, kad butume sweiki ir ilgai gywentume.....10c.
Kankles, lietuwiszkos dainos su natomis, sutaisytos ant 4 balsu. del wyru " 25c.
Kaip igytie pinigus ir turta " 10c
Kaip apsiginti nuo koleros ir kiti naudingi skaitymai 10c
Kas teisybe tai nemelas pulkios apysakeles isz lietuwiu gywenimo " 15c
Kristijonas Duonelaitis " " 10c.
Kas yra, o kas bus " " 10c.
Krumpliu Jonas pasaka " " 10c
Kinai ir kaip jie gywena.....10c
Kelios istoriszkos dainos. Czia talpinasi labai gražios ir swarbios dainos apie Kietuwos praeitia, jos lietuwiszkus kunigaikszczius, Krazių skerdyne ir tt. " 10c
Keletas žodžiu apie Rymo popiežiaus neklaidinguma.....10c
Keistutis, tragedija 5se aktuose ant loszimo teatru.....20c
Keletas žodžiu apie lietuwius ir naudingi pamokinimai del Lietuwos žmoniu. Pusl. 64 10c
Kabalas talpinantis sawyje wisokius užminimus ir ant ju reikalaujanti atsakymai. 10c
Lietuwos Tewynes Dainos, paraszytos kn. Antano Wienozinsko. Labai gražios dainos 20c
Lietuwiai amžiu žludumuose Czia talpinasi tyrinejimai apie lietuwius, ju paežima, ir kalba nuo seniausiu amžiu. Knigele werta yra perskaityno kieksvienam lietuwiui 5c
Lengvas budas pacziam per sawes pramoktie rasztie, del nemokanczių.....10c
Lietuwiszkos dainos isz wisur surinktos, apie keturi szimtai dainu " $2.00
Lietuwiszkas sziupinis " 5c
Lietuwiszki Rasztai ir Rasztinykai 50c
Lietuwos Kankles, nauju dainu knygele turinti 72 dainas.....15c.
Lietuwiszkas lementorius wokiszkoms litaroms preke.....20c
Lietuwnyku bei Lietuwos nusidawimai, wokiszkoms litaroms.....35c
Lietuwos Istorija, paraszyta S. Daukanto, dwi dideles knygos, kožna po $1.50, sykiu abi.....$3.00
Lietuwos Gaspadine. Mokina kaip pritaisyti Diewo dowana, isz kurios galima iszmokti gerai wirti walgius ir atsakancziai westi kukne.....20c
Lietuwystes praeitis, dabartis ir ateitis 25c
Medejo pasakojimas. Szi knygele yra nusidinga kiekwienam ant perskaitymo, nes czia apraszo atsitikimus wieno Medejo su wisokiais žwerimis po swetimus krasztus swieto. Yra tai skywas ir pamokinantis apsakymas pu trims abrozeliaus.....10c
Maskolijos politika su Europa ir katalikiszka bažnyczia. Iszrodymas kaip maskoliai persekioja, kankina ir naikina lietuwius ir ju bažnyczias.....10c
Musu mušikelis iszduotas ant naudos Lietuwos Ukinykams. Czia randasi trumpai apsakyta Lietuwos tautiszkas kilimas. Po tam rodos ukinykams prie gero wedimo ukinykystes, ir keletas pasakaleziu.....10c
Medega musu tautiszkai waistinykystai. Szioje knigoje apraszo wisas ligas, ju wardus kokiais jas waidina Kauniecziai ir Suwalkieziai, tepgi apraszo kokeis waistais prasti žmones jas gydo. Preke.....40c
Namelis pustelnyko " " 75c
Naujas lietuwiszkas Lementorius " 10c
Negirdetas daiktas ir geros rodos musu moterelems " 5c.
Nedorybe Rymo Ciecoriaus, istorija isz laiko ponawojimo Nerono.....80c
Nesiprieszyk. Komedija grajyjama teatruose 10c
Padejimas lietuwiu tautos rusu wieszpatystej (socijaliogiszkas pieszinys).....35c
Paskutines miszios, apysaka.....15c
Patarles ir dainos.....10c
Pirmutinis degtines warytojas, komedija 10c
Pulkus apraszymas tikru atsitikimu isz laiko lenkmeczio walnos 1863 m.....40c
Petro Armino rasztai. Knygele turinti 51 pulkiu dainu.....10c
Praeite Vilniaus. Apraszo nuo pat pradžio užsidejimo miesto Wilniaus, koki jame kliosztorial buwo, koki lietuwiszki kunigaikszczial gyweno, kokios kares jy aplanke ir daugybe kitu akywu Lietuwos atsitikimu.....10c
Pawogti arkliai ir Mendelis Didgalwis. Dwi gražios pasakeles.....10c
Pasaka apie Jona Twardauocka garsu burtinyka ir jodarbus sykiu su apraszymais apie burtus. Puslapiu 158. Preke.....25c
Pamokinanti apraszymai isz gywenimo žmoniu ir wisokios rodos.....15c
Pradžemokslis Rankos Raszto del norinczių iszmoktie graziai rasztyti.....10c.
Pradinis mokslas angliszkos kalbos.....75c
Pilnas sziuimtmetinis kalendorius su planetomis.....10c.
Pasakojimas Antano Tretininko " " 25c
Pulkus apraszymas apie Lietuwa " $1.00
Pawasario Balsai, naujausiu dainu knygele, turinti 48 pulkias daineles ir Libreto 4 aktuose.....15c
Plunksnos abrozeliai. Szeszios naujos, labai gražios pasakos.....20c
Rinalda Rinaldinas " " " " $1.50
Rodos motinoms apie auginima žindanczių kudikiu.....10c
Rankwedis senowiszkos istorijos. Czia talpinasi apraszymai Egipto, Babilionijos, Fenicijos, Persijos, Judeos, Indijos ir Kinu, pagal ju seniausius amžius. Yra labai akywa istorija, welinama kiekwienam ja perskaityti. 50c
Rinkimas waito (waisdelis).....8c
Rutu Lapelnai naujausios dainos wokiszkoms litaroms.....15c
Senoves apraszymas apie Duktery Filypo Kareiwio.....50c
Sumiszimas arba baime turi dideles akis. Tikra teisybe isz Suwolku gubernijos 15c
Spasabas greito iszsimokinimo angelskos kalbos ne apdarytas " $1.00
" o apdarytas " $1.25
Tašmudas žydu " 10c
Terp skausmu in garbia. Na jausios dainos..20c
Trumpa senowes Lietuwiu Istorija " 10c
Trumpa lietuwiszka Geografija paraszyta kunigo Žebrio.....15c
Trumpi pamokinimai ir rodos iszimtos isz knygu ku. K. Antanawiczius.....10c
Tikyba ar Mokslas. Knyga del tyrinejanczių tikyba pasirement ant mokslo.....50c
Teterwinams burkuojant ir Kur Trumpa ten Truksta. Dwi labai gražios pasakaites 10c
Waito pirszlyste. Komedija del teatro 15c
Wirszinykai. Marzas paweikselelis. Labai graži pasaka apie wirszinykus (urednykus) Lietuwoje.....15c
Weselijos arba pagirenu gobtuwes.....20c
Žiponas bei Žipone ir augsingumas bei sidabringumas lietuwiszku dainu. Yra tai moksliszkas iszwadžiojimas apie paežima lieuwiszkos kalbos.....25c
Žodynas keturiose kalbose: lietuwiszkai, latwiszkai, lenkiszkai, ir ruskai, yra geriause knyga del norinczių iszmoktie lenkiszkos, ruskos arba latwiszkos kalbos " $2.00
Žemaicziu Wyskupyste. Yra tai pulkiause istorija Žemaitijos, jos bažnyczių, kunigu, wyskupu ir wiso katalikiszko tikejimo, apraszyta nuo pat apskelbimo Žemaicziuose katalikiszko tikejimo sulig musu gadynes, tai yra: nuo 1413 iki 1841 metu. Preke $1.00
Žentas del Parodos. Komedija 1 akte, kuria grajyja teatruose.....15c

Knygos Maldu.

Aukso Altorius arba Szaltinis dangiszku skarbu apdaryta drutoj skuroje, sidabytais krasztais, drucziai apkaustytas ir su kabe " " " $1.60
Apdaryta szagrine " " $2.00
Minksztame apdare " " " $3.00
Apdaryta baltoj cellulojdoj $3.50
Apdaryta baltuose kauluose.....$4.00
" melyname ir juodame aksome $4.00
Balsa Balandeles apdarytas krisztole.....$1.50
Apdaryta baltoj cellulojdoj $2.50
" aksome $2.00
Balsas Balandeles apdarytas baltuose kauluose.....$3.00
Garbe Diewui ant augsztybes, skuroje, apkaustyta ir su kabe " $1.50
Senas ir naujas Aukso Altorius, skuroje apkaustytas ir su kabe " $1.60
Senas ir Naujas Aukso Altorius, wokiszkoms litaroms " " " " $1.60
Maldu Wainikelis, graži mažyte Maldu Knigele, smaski del wyru nesztis in bažnyczia audekliniuose apdaruose.....40c
Mažas Aukso altorius, mažyte knygele smagiausia del wyru nesztis in bažnyczia, drutame audekliniame apdare.....40c
Ta pati apkalta su biekemis.....45c
Mažas Aukso Altorius audeklineme apdare ir apkaltas su biekemis " " 45c
Meno szw. Marijos Panos 30c
Iszganingi dumojimai apie sopulius szw. Marijos Panos " 90c
Stebuklai Diewo szw. Sakramente " 40c
Tajemnyczios Gywojo Ražanczlaus 15c
Kanticzkos.....75c.
150 psalmu Dowido karaliaus ant paweikslo kanticzku " " 75c

Knygos musu locnos spaustuwes.

Akywi Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, bet ju gerai nesupranta; su 7 abrozeliais. Naudinglause knygele ant swieto del dasižinojimo isz ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesiai ir ant ko jie laikosi. 30c
Aritmetika. Knyga del iszsimokinimo rokundu.....25c
HYGIENA, arba mokslas apie užlaikymą sweikatos. Szita knygele privalo rastis kiekwienuose namuose, nes kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo tukstancziu wisokiu ligu, pataisys užlaikyti ozielybeje sawo sweikatą, palengins sawo amži ir mokes užauginti sweikals ir twirtais sawo waikelius. Preke.....35c.
Istorija Suwienytu Walstiju Sziaurines Amerikos. Apraszo kaip Koliumbas atrado Amerika, koki czia tada žmones gyweno koki žmones pirmiausiai isz Europos pradejo wažiuoti in Amerika, kokios kares buwo, už ka karewo ir kokiuose metuose; kiek prezidentu buwo, koki ir kiek kuris gero padare del szios žemes. O ant pat galo talpinasi Konstitucija Suwienytu Walstiju, kuri yra reikalingiausiu dalyku del perskaityno kiekwienam žmogui szioje Amerikos ir žemeje gywenanczoiam. Turi puslapiu 364. Preke $1.00
Ta pati drucziai apdaryta.....$1.25.
Kražiu Skerdyne. Apraszo ana baisu atsitikima, kada 1863 m. maskoliai užpuole ant bažnyczios miestelyje Kražiu, muszo, szaude ir pjowe nekalius žmonis, iszgriowe altorius ir užpeczetejo bažnyczia. Aiszkiausiai apraszo ta wisa atsitikima. 15c.
Lementorius Lietuwiszkas su poterisis, katekizmais ir mistranturu. 10c
Mokslas apie Žemia ir Kitus swietus, ju buwy ir pabalga. Apraszo kas yra žeme, isz ko ji susideda, ant ko ji laikosi ir kaip sukasi; kas yra saule, žwaigždes, menulis; kaip toli in saulia ir in kitas žwaigždinas, kas yra planetos, kometos ir kitos retai matomos žwaigždes. Yra tai naudingiausia knyga ir reikalingiause del perskaitymo ir pasimokinimo kiekwienam žmogui ant szios pasaules gywenanceiam.....75c.
Ta pati drucziai apdaryta.....$1.00
NAUJAUSIS LIETUWISZKAS SAPNINYKAS, surinktas isz daugel swetimtautiszku sapninyku ir suredytas pagal tikra Persiszkal Egiptiszka sapninyka.—su 310 aiszkiu abrozeliu,—su apraszymu planetu ir paslapcziu kokias senowes žmones wartojo del inspejimo ateities.—Geriausei iszguldo wisokius sapnus, koki tik žmogui prisapnuot gali. 50c
Apdaryta.....60c
Olityna, apysaka isz laiko terpsawiszkos kares Indijonu Amerikos.....25c
Puiki istorija ape Kantria Alana, kuri per 22 metus walkszcziodama po swieta, daugybia bedu ir wargu kantrei iszkentejo 20c
Rankwedis Gromatu rasztymui. Yra labai naudinga knygele, kuri mokina, kaip reikrasztyie gromatas in: pažystamus, prietelius, giminias, mylimaisias ir mylimuosius priesz apsiwedima, in ponus, kunigus, wyskupus ir kitas augsztai pastatytas ypatas. Pasweikinimai (pawinczewones) ant Naujo Metu, dienoje warduwiu, užgimimo ir kituose swarbiuose atsitikimuose. Preke.....50c.
ROBINSONAS KRUZIUS, moraliszka apysaka del jaunumenes. " " 25c

Knygos Dwasiszkos intalpos.

Apie Malda kaipo rakta in dangu.....10c
Apsiankimas SS. Sakramento " 15c.
Draugija del iszliuosawimimo dusziu isz czyszcziaus.....5c
Ewangeljos, drauge lietuwiszkos ir lenkiszkos ant kožnos nedelos ir szwentes 75c
Pilotes arba kelias in maldinga gywenima 50c
Garsas ape baisybia sudo Diewo " 25c
Gydyklos no baimes smerties 25c
Gywenimai szw. Diewo ir III zokonas sz. Franciszkaus 20c
Gywenimas szwento Benedikto " 10c
Gywenimas szwencz. Marijos Panos " 20c
Gywenimas Wieszpaties Jezaus " 65c.
Gywenimai wisu Szwentu ant kožnos dienos 5 dideles knygos, kožna po " 65c
Tie patys gywenimai Szwentuju drutai apdaryti, wisos 5 dalys wienoje knygoje, ant nugaros užwardiniai atspausti aukso litaromis $4.25.
Griesznykas sugražytas ant gero kelio per Jezusa Pona " 10c.
Girtybe, bjaurybe ir sunkybe to graeko " 15c.
Istorija Kataliku Bažnyczios $1.00
Istorija seno ir nauio istatimo su abrozeiais 15c
Istorija seno istatimo no pat sutwerimo pasaules iki užgimimo Kristaus 25c
Katalikiszkos Katekizmos.....15c
Kas yra griekas? labai naudinga knygele 15c
Kalba ape Kataliku tikejima 15c
Kaip appakajitie sumlanija 15c
Kanczia W. Jezaus arba Gawenios knygele..20c
Kasdienines Maldos " " " 5c
Lietuwiszkos miszios su natomis 10c
Misija. Yra tai dwasiszkas mokslas apie tikejima iszimtas isz Raszto Szw. ir žodžiu paties Kristaus.....25c
Mokslas Rymo Katalisu. Kiekwienas žmogus, norintis wadintis tikru Rymo-Kataliku, priwalo perskaityti szia knygele, idant suprastu kas tai yra katalikyste, kurios jis warda neszioja.....40c
Nekaltybe augsztybe ir grožybe tos dorybes 20c
Pamokslai apie suda Diewo " " 15c
Pamokslai ant didžiuju metiniu szwenceziu ir didžiosios nedelos 50c
Pamokslai ir Ganytojaus kalbos " $2.00
Pekla arba amžinas prasgaras 75c
Perspejimas apie szwenta tikejima " 10c
Staeljos arba Kalwarija.....10c
Szkola pawargeliu, siratu ir daugel kitu naudingu žiniu.....15c
Tiesos žodžiai apie pamatinius tikejimo dalykus del mokytu ir nemokytu naudingi.....35c
Trumpos Katekizmos pagal kuniga Pilkauska 15c
Wadowas in dangu " 40c
Wartai dangaus " 15c
Wadowas aplankancziu kanczia Wieszpaties Jezuso Kristuso " 15c

TURI BUT Iszparduoti per 60 dienu!

66 LOTAI

Ant 22ros Avenue nuo Lake St. in sziaurius, arti bažnyczios ir iszkalos, Melrose Park, Ill.

Prekes Lotu nuo

$80.00 iki $210.00

Gaus pilnas popieras su kiekwienu Lotu.

Wisos intaisos apmoketos.

ATSISZAUKIT PRIE AGENTO

F. Dunnebecke,

No. 28 19th Avenue,
...MELROSE PARK, ILL.

Dasižinokite pas Juoza Stefankewicziu, Melrose Parke, kurs tenai turi lotą pirkes. (12—8)

Pigiausius ir geriausius

Baisikelius

naujus ir senus, galite wisados gauti pas:

Kelpsch, Noreiko & Co.,

56 Fith Av., Chicago, Ill.

Atraszykite, o paduosime musų prekes.

$100 NAGRADOS $100

Užmokėsiu kiekwienam, kuris tapo iszgydytas isz ligų įgytų per jaunystės iszdykumą (ononizma) NAMINEMIS GYDYKLOMIS. Teip iszsigydyti ne galima, bet jeigu kenti ant nerwų turi apsilpnytas lytiszkas dalis kuno per ononizmą, ar poliuciją, kenti galwos skaudėjimą, pilwo užkietėjimo, miegot negalėjimą, ir kitas tam panaszes silpnybes, raszyk sziądien pas mano, o asz atsiųsiu tau apraszymą kaip asz iszsigydžiau trumpu laiku isz tokių pat ligų kelių metų kentėjimo, Apraszymą prisiųsiu užpeczėtytame koperte ir apie jawo gromatas nieks nedažinos. Įdėk už 2c markę ir raszyk pas: **Fred Wilson**
(26—8) Box 386, Kenosha, Wis.

Chas. Baltrukonis.

Pristatau Draugystėms wisokius reikalingus daiktus, tai yra: **Spilkas, Kukardas, Juostas, Karunas** ir wisus kitokius dėl Draugyszczių reikalingus daiktus. Prekės pigesnės kaip wisur. Kas ko reikalauja, atsiszaukite pas manę, o priduosiu jums prekes dykai. Adresas:

CHAS. BALTRUKONIS,
67 N. Leonard St.,
WATERBURY, - - - CONN

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT,

Kauno gub. Szauliu pawieto.

838 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

Lietuwiszka Aptieka.

257 Hanover St., Boston, Mass.

Pilna wisokiu aptiekoriszku taworų czionykszcziu ir užrubežiniu.

Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykai.

Aptiekoje galima susikalbėt: lenkiszkai, ruskai, lietuwiszkai ir daugelyj kitokiu kalbų.

257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

Waterburio Mebliu Kompanija

(Waterbury Furniture Co.)

135—169 E. Main St. Prie pats POLI'S TEATRO.

Sweikiname sawo kostumerius szirdingai jiems dekawodami už ju prielankuma pereitame laike, ir jiems musu dekinguma norime iszreikszti ju prigimtoje kalboje. Patyrem Jusu prielankuma ir prieteliszkuma, kada atsilankete pas mus su wisokiais pirkiniais, ko pasitikime ir ant toliaus nuo Jusu užsitarnauti. Mes parduodame sawo taworus už pinigus ir ant bargo, per ka ingijome daugybe kostumeriu ir sawo bizny pastateme ant augsztos papedes.

TEMYKIT:

Kas nedele esti pigus iszpardawimai

Karpetu, Purceliniu Indau, Mebliu, Pecziu ir tt.

Grabai ir kiti wisi Pagrabiniai Daiktai už pigiause preke.

John Mariaty,

Žmoniu Pagrabinikas.

Ant pareikalawimo szaukite mane kožname laike isz District Telefon Ofiso, 5 E. Main St.

Greitas patarnawimas, o prekes pigiausios.

NOTARIJUSZAS. CLAIM ADJUSTER.

F.P.Bradchulis

— UŽSIIMA —

wisokiomis prowomis ypacz priesz kompanijas už sužeidumus ir t. t.

Tukstanczei žmonių gauna rodas